

Ljeposava Ilijić (Ed.): Prison Life Organization and Security: Criminological, Penological, Sociological, Psychological, Legal, and Security Aspects

Institute of Criminological and Sociological Research in Belgrade, 2025, 485 strani.

(Organiziranje zaporskega življenja in varnost: kriminološki, penološki, sociološki, psihološki, pravni in varnostni vidiki)

Znanstvena monografija *Prison Life Organization and Security: Criminological, Penological, Sociological, Psychological, Legal, and Security Aspects* pod uredništvom Ljeposave Ilijić je zbirka dvaindvajsetih prispevkov, razdeljenih v štiri tematske sklope: 1) *Criminological and Sociological Aspects of Prison Life: Social Dynamics, Criminal Behavior, and Institutional Influence*; 2) *Penological and Security Aspects of Prison Systems: Institutional Control, Safety Measures, and the Management of Inmate Behavior*; 3) *Psychological and Health Aspects of Prison Life: Mental Health Challenges, Healthcare Access, and the Impact of the Correctional Environment* in 4) *Legal Aspects and Frameworks of Prison Systems: Legal Rights, Penal Legislation, and the Regulation of Inmate Life*. Monografija v angleškem jeziku ponuja obsežen nabor prispevkov različnih tematik, ki so tako za penološko kot širše kriminološko stroko izjemno pomembne, a pogosto spregledane.

V prvem tematskem sklopu *Criminological and Sociological Aspects of Prison Life: Social Dynamics, Criminal Behavior, and Institutional Influence*, so predstavljeni ključni vidiki zaporskega življenja ter vplivi prestajanja zaporne kazni in zaporskega okolja na vedenje obsojencev. Sklop se začne s prispevkom o socialnem vzdušju in ugotavljanju povezanosti med socialnim vzdušjem, odklonskim vedenjem in povratništvom. Prispevek skozi koncepte, kot so odnosi med obsojenci in zaporskimi delavci, odnosi med obsojenci, varnost, avtonomnost obsojencev, dejavnosti in rehabilitacijski programi ter stik z zunanjim svetom, opisuje socialno vzdušje v zaporih ter njegov vpliv na povratništvo in odklonskost. Poseben poudarek je namenjen celovitejšemu raziskovanju povezav med družbenim vzdušjem v zaporih in odklonskim vedenjem, ob hkratnem upoštevanju varnostnih ravni in razlik med posameznimi tipi zaporskih enot (npr. zaprti, polodprti, odprti). V nadaljevanju tematskega sklopa je predstavljena vloga organizirane kriminalitete v zaporskem okolju, in sicer skozi prispevek, ki analizira povezanost med inkarceracijo in nastankom kriminalnih tolp, vpliv kriminalnih tolp na vsakdanje življenje v brazilskih zaporih ter neučinkovitost vladnih rešitev pri poskusih obvladovanja konfliktov in uporov, v katere so tolpe vpletene oziroma jih sprožijo. Prispevek na podlagi teoretičnega okvira penalnega abolicionizma poudarja, da vlada z zdajšnjimi rešitvami ni sposobna obvladovati nastanka in de-

lovanja kriminalnih organizacij. Prispevek sicer ne poda rešitev za spopadanje z omenjeno problematiko, vendar poudari nesmotrnost gradnje novih zaporov brez ustreznih sistemskih rešitev za boj proti organizirani kriminaliteti. Tematski sklop se nato usmeri v jezikovne značilnosti zaporniškega žargona, in sicer skozi prispevek, ki predstavi analizo njegovih jezikovnih in kriminoloških značilnosti. Pri tem obravnava zaporniški žargon z vidika odpora, ki ga zaporska skupnost kot neformalni sistem nudi formalnemu zaporskemu sistemu in njegovim predstavnikom. Zaporniškega žargona ni mogoče obravnavati ločeno od neformalnega kodeksa obsojencev, zato delo predstavi tudi njegove osnovne značilnosti. Preučevanje zaporniškega žargona lahko pripomore k boljšemu razumevanju zaporske populacije, njenih penoloških značilnosti ter dinamike znotraj samih zaporov, kar je osnovni pogoj za izboljšanje obravnave obsojenih med prestajanjem zaporne kazni. V zaključku tematskega sklopa je obravnavana tematika vključevanja v kriminalne združbe znotraj zaporskih institucij, pri čemer prispevek analizira ključne dejavnike, ki prispevajo h kriminalnemu rekrutiranju znotraj zaporov, s posebnim poudarkom na vlogi socialnih mrež, hierarhičnih odnosov in zaporskih razmer. Prispevek poudarja pomen krepitve institucionalnih ukrepov pri preprečevanju kriminalne infekcije in vključevanju v kriminalne organizacije. Na koncu osvetli tudi pomen nadaljnega raziskovanja vloge socialnih mrež in hierarhičnih odnosov med obsojenci za namene prepoznavo ključnih mehanizmov rekrutiranja in dolgoročnih učinkov podpornih in rehabilitacijskih programov. Prvi tematski sklop postavi uvodne temelje za nadaljnjo poglobitev v penološko problematiko. Bralcu ponudi tematsko raznolik vpogled v kompleksnost zaporskega življenja z različnih vidikov, od socialne dinamike in odnosov med obsojenci in institucijo do vpliva organizirane kriminalitete in jezikovne kulture znotraj zaporskih skupnosti. Lahko bi rekli, da prvo poglavje večrazsežno osvetli problematike v zaporih, ki se pojavijo zaradi svojstvenosti zaprte družbe z lastno kulturo in vrednotami, pri tem pa v ospredje postavlja potrebo po sistemskih reformah ter celovitejših rehabilitacijskih načinih obravnave.

Drugi tematski sklop, *Penological and Security Aspects of Prison Systems: Institutional Control, Safety Measures, and the*

Management of Inmate Behavior, se osredotoča na institucionalni nadzor, varnostne ukrepe in upravljanje vedenja obsojencev. Sklop bralca sprva popelje na poglobljeno raven sistemskih vprašanj, ki jih države na nacionalnih ravneh rešujejo na različne načine. Začetni prispevek osvetli alternativni način vzpostavljanja reda v zaporih, ki je osnovni pogoj za varno in učinkovito zaporsko okolje, na podlagi zaznave legitimnosti zaporskega osebja pri obsojencih. Sodobni zaporski sistemi namreč zahtevajo več kot le tradicionalne strategije nadzora, kjer zaporsko osebje dosega poslušnost obsojencev z uporabo strategij sile in prisile. Doseganje reda na podlagi legitimnosti je izjemno zahtevna naloga, ki zahteva odpoved znatnemu delu avtoritete in nadzorstvene moči pri zaporskih delavcih z uvedbo »mehke moči« pri nadzoru obsojencev. Svoje ugotovitve avtorja opreta na rezultate študije v slovenskih zaporih, pri čemer poudarita, da ima Slovenija v primerjavi z drugimi državami, ki izvajajo raziskave o legitimnosti in samoznavi legitimnosti v zaporih, nekatere prednosti v obliki reprezentativnih nacionalnih vzorcev, robustne metodologije, uporabe mešanih metod in več primerjalnih študij, kar krepi veljavnost in zanesljivost rezultatov. Po drugi strani pa so velikost in značilnosti slovenskega zaporskega sistema slabost z vidika mednarodne relevantnosti, saj ugotovitve niso posebej zanimive za »velike igralce«, kot sta ZDA ali Velika Britanija. Tematski sklop se nadaljuje v smeri analize dosmrtnih zaporne kazni brez možnosti pogojnega izpusta in poseben (strog) zaporski režim, ki sta v Italiji dosojena storilcem najhujših kaznivih dejanj in članom kriminalnih združb. Prispevek predstavi njun zgodovinski razvoj, zakonsko ureditev in cilje. Poleg tega analizira tudi sodno prakso italijanskega ustavnega sodišča in Evropskega sodišča za človekove pravice. Prispevek poudarja, da resnični cilj dosmrtnega zapora in »strogega zapora« v Italiji verjetno ni toliko (ali samo) preprečevanje kriminalitete in prevencija pred vnovičnim navezovanjem stikov s kriminalnimi organizacijami, temveč predvsem poskus prisiliti obsojenca k sodelovanju z organi pregona. Pri tem se pojavijo vprašanja o skladnosti s številnimi načeli italijanske ustave in Evropske konvencije o človekovih pravicah. Sledi prispevek, ki obravnava pomen varnosti kot razsežnosti družbenega vzdušja v ženskem zaporu, ob upoštevanju posebnosti varnosti in discipline, torej prepoznavanja dinamike moči med zaporskimi delavci in obsojenkami, kot temelja za učinkovito in humano izvrševanje zaporne kazni. Glede na svojstveno izvrševanje zapornih kazni za ženske v Srbiji prispevek predstavlja ugotovitve raziskave o varnosti, ki je bila izvedena leta 2022 v edinem zavodu, kjer ženske v Srbiji prestajajo zaporno kazen. Bangkoška pravila priznavajo obsojenkam poseben status ranljive družbene skupine z različnimi potrebami in zahtevami v primerjavi z moškimi obsojenci. Varnost in red sta odvisna od strokovnosti osebja, zlasti tistega, ki opravlja varnostne naloge, pa tudi od harmonije znotraj zapora, torej medosebnih odnosov tako med obsojenci kot

med obsojenci in zaporskim osebjem. V nadaljevanju tematskega sklopa so predstavljeni izzivi reintegracije obsojencev v družbo. Prispevek poudarja problematiko zaposlitve in ohranitev zaposlitve obsojencev po prestani zaporni kazni v primerjavi s številnimi drugimi marginalnimi družbenimi skupinami (osebe z invalidnostjo ali etnične in spolne manjšine). Večina raziskav se osredotoča na načine vključitve obsojencev na trg dela po prestani zaporni kazni, hkrati pa primanjkuje študij, ki bi preučevale pripravljenost organizacijskega okolja in družbe na njihovo reintegracijo. Prispevek analizira odnos družbe in pripravljenost potencialnih delodajalcev na zaposlitve nekdanjih obsojencev. V prispevku je poudarjeno, da ponovna vključitev obsojencev na trg dela po prestani zaporni kazni presega osebno ali skupinsko odgovornost in zahteva vključitev celotne družbe. Naslednji prispevek se osredotoča na rehabilitativni potencial obiskov v zaporih, še posebej za ranljive skupine, kot so mlajši in starejši obsojenci. Obiski za ti dve skupini lahko bistveno izboljšajo njihovo duševno zdravje in zagotovijo potrebno socialno podporo. Prispevek nagiba predvsem k izboljšanju razumevanja svojstvenih potreb zgoraj omenjenih skupin obsojencev ter opozarja na pomen prilagajanja sistema obiskov posebnim potrebam različnih kategorij obsojencev. Rezultati, predstavljeni v prispevku, so bili pridobljeni v okviru projekta »Ocena in možnosti za izboljšanje kakovosti življenja obsojencev v zaporih v Srbiji«. Analiza in spremljanje izkušenj z obiski oziroma njihovo odsotnostjo nudita priložnost za razmislek o politikah obiskovanja v zaporih, pa tudi za razvoj strategij obiskov, ki bi izboljšale obravnavo obsojencev z uvedbo prilagojene (terapevtske, psihološke, socialne) podpore pri obiskih, temelječe na prepoznavanju svojstvenih potreb posameznih skupin obsojencev. Tematski sklop se nadaljuje v smeri vpliva arhitekture zaporskih institucij na kakovost življenja obsojencev. Arhitektura in prostorska zasnova katerekoli stavbe imata dokazano velik vpliv na človekovo vedenje in počutje ter percepcijo. Enako velja za zasnovo zaporov, ki lahko vpliva na različne vidike življenja obsojencev, in prilagoditev zaporskemu okolju. Predstavljeni so prevladujoči teoretični pogledi in empirične ugotovitve o vplivu, ki ga imata arhitektura in zasnova zaporov na osebe, povezane z zaporskimi okolji. Prispevek poudari, da ima lahko arhitekturna zasnova zapora pomemben vpliv na vedenje in odnose med zaporskimi akterji. Tematski sklop se zaključí s prispevkom o kompleksnih povezavah med kazenskimi sistemi in neoliberalnimi praksami, pri čemer raziskuje razmerje med kazenskimi sistemi in kapitalizmom, s posebnim poudarkom na vplivu neoliberalizma na delo obsojencev in reproduciranje ekonomskih neenakosti. Predstavljen je potek dvojne prekarizacije obsojencev po prestani zaporni kazni in med prestajanjem zaporne kazni. Prispevek pokaže, da sta družbeni in nacionalni odnos do zaporske populacije le del mehanizma, ki omogoča ohranjanje sodobne oblike kapitalizma. Ta deluje kot orodje družbenega nadzora, ki ne le ka-

znuje, temveč tudi oblikuje in nadzoruje posameznike, zlasti iz marginaliziranih družbenih slojev. V drugem tematskem sklopu avtorji zagotavljajo celovit pregled tem, ki presegajo le operativne vidike zaporskih sistemov, saj se poglobijo v institucionalne in varnostne strategije, ki se uporabljajo za doseg reda in legitimnosti v zaporih. Hkrati so v sklopu prispevki, ki se ne osredotočajo samo na dogajanje znotraj zaporskih institucij, temveč analizirajo družbene odzive in odnos družbe do zaporske populacije. Vključevanje številnih perspektiv, kot so vpliv arhitekture zavora na življenje obsojencev, pomen obiskov za duševno zdravje obsojencev, izzivi reintegracije po prestani kazni in alternativno zagotavljanje reda ter varnosti v zaporih, omogoča razumevanje zaporskih sistemov z različnih vidikov, kar prispeva k razumevanju zahtevne dinamike prestajanja zaporne kazni.

Tretji tematski sklop, *Psychological and Health Aspects of Prison Life: Mental Health Challenges, Healthcare Access, and the Impact of the Correctional Environment*, obravnava izzive duševnega zdravja, dostop do zdravstvenih storitev in vpliv zaporskega okolja na psihološke vidike življenja obsojencev. Prvi prispevek ponazori interne dinamike v zaporih ob predstavitvi odnosov med zaporskimi delavci in obsojenci. Predstavi dinamiko teh odnosov ter njihov vpliv na zaporsko okolje s poudarkom na ključnih dejavnikih, ki vplivajo na sodelovanje oziroma interakcije med posamezniki v zaporskem okolju. Poudarja, da je kakovost odnosov med zaporskimi delavci in obsojenci povezana z zaznano kakovostjo življenja v zaporu ter z moralnim in socialnim ozračjem ustanove. Obenem prispevek opozarja na pomanjkljivosti študij, vključenih v analizo, ki sicer ponujajo dragocen vpogled v odnose med zaporskimi delavci in obsojenci, vendar jih omejujejo osredotočenost na svojstvene vidike (npr. visoko varnostne ustanove, zahodne države), prevelika odvisnost od kvantitativnih podatkov ter pristranskosti, povezane s samoocenjevanjem. Poleg tega prevlada raziskav v angleškem jeziku ustvarja vrzel v razumevanju teh dinamik v nezahodnih okoljih. V nadaljevanju se tematski sklop osredotoči na dostopnost zdravstvene oskrbe obsojencem ter skladnost prakse z mednarodnimi standardi varstva človekovih pravic. Prispevek poudarja pomanjkanje prakse, ki bi bila neposredno povezana s pravico do dostopa do zdravstvenega varstva ali pravico do zdravstvene oskrbe obsojencev. Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) je razvilo standarde, ki so neposredno pomembni za to področje in usklajeni z Evropskimi zaporskimi pravili (EPR) in pravili Nelsona Mandele. V nadaljevanju se tematski sklop osredotoči na stopnjo sekundarne travmatizacije pri ženskah, ki nudijo psihosocialno podporo ranljivim skupinam. Prispevek poudarja povezanost med sociodemografskimi in poklicnimi značilnostmi ter stopnjo travmatizacije žensk v teh poklicih. Na podlagi ugotovitev študije prispevek priporoča razvoj posebnih izobraževalnih

in podpornih programov za ženske na tem področju dela z namenom ublažitve negativnih učinkov sekundarne travmatizacije. V nadaljevanju tematskega sklopa je predstavljen prispevek na področju duševnega zdravja obsojencev z raziskovanjem antisocialne osebnostne motnje pri obsojencih z uporabo psihologije osebnih konstruktov in metodologije repertorijskih mrež. Prispevek poudarja sorazmerno visoko prevalenco antisocialne osebnostne motnje v zaporskih ustanovah in njeno povezanost s tveganjem za odklonsko vedenje in odpornost na rehabilitacijske načine dela. Osredotočenost je na strategijah zdravljenja, ki temeljijo na individualnih profilih antisocialnih osebnostnih motenj. Na koncu tematskega sklopa je predstavljena še tematika religioznosti znotraj zaporske populacije. Na podlagi ugotovitev o nasprotujočem si razmerju med religijo in kriminaliteto prispevek predstavi rezultate nekaterih raziskav, ki potrjujejo pozitiven vpliv religije na obsojence v času prestajanja zaporne kazni. Te raziskave ponujajo dokaze o koristnih učinkih religije na duševno zdravje obsojencev, njenem pozitivnem vplivu na prilagoditev zaporskemu okolju, sprejemanju prosocialnih vrednot, njemu pozitivnemu učinku pri reintegraciji in rehabilitaciji obsojencev. Tretji tematski sklop s poglobljeno analizo odnosov med zaporskimi delavci in obsojenci, vprašanji o duševnem zdravju ter dostopnosti zdravstvenih storitev obsojencem bralcu omogoči poglobljeno razumevanje pomanjkljivosti mnogih zaporskih ustanov. Pomembno je poudariti, da avtorji v tematskem sklopu obravnavajo problem raziskav nezahodnih držav – predvsem zaradi prevelikega osredotočanja na kvantitativne podatke in jezikovnih ovir.

Četrti tematski sklop *Legal Aspects and Frameworks of Prison Systems: Legal Rights, Penal Legislation, and the Regulation of Inmate Life*, v ospredje postavi tematike o kompetencah zaporskih delavcev, kitajskem pravnem sistemu izročitve storilcev kaznivih dejanj, delovnih pogojih obsojencev z vidika delovnega prava, pravic obsojencev do svobode izražanja in pravnih okvirih kazenske odgovornosti mladolletnih storilcev kaznivih dejanj v Romuniji. Tematski sklop se začne s prispevkom o kompetencah (vrednote, znanje in veščine) zaporskih delavcev, ki so izjemnega pomena za učinkovito obravnavo obsojencev in ustrezno upravljanje avtoritete v zaporskem okolju. Prispevek obravnava kompetence zaporskih delavcev v hrvaškem zaporskem sistemu ter razlike v oceni potrebnih kompetenc in samooceni lastnih kompetenc med strokovnimi delavci in pazniki. Sledi prispevek, ki predstavi sistem izročitve storilcev kaznivih dejanj na Kitajskem, s poudarkom na ratificiranih dvostranskih (bilateralnih) pogodbah. Opisuje temeljna načela kitajskega prava o izročitvi ter diplomatskih obveznostih, ki so vključene v postopek izročitve. Poleg tega analizira in poudari napredek v pravnih okvirih, zlasti z vidika primerov, ki vključujejo dosmrtno kazen, ter ob konkretnih študijah primerov podrobno predstavi

uspešno sodelovanje s posameznimi evropskimi državami na področju izročitve. V nadaljevanju je predstavljeno delo obsojencev kot ključna prvina rehabilitacije in tretmaja, katerega primarni cilj sta izboljšanje njihove zaposljivosti in uspešna socialna reintegracija. Prispevek tako obravnava vprašanje pravne narave dela obsojencev tudi v primerih, ko se kot upravičenec njihovega dela pojavi subjekt zasebnega prava. To vključuje preučitev pravnega režima dela obsojencev v evropskih državah, pa tudi v okviru mednarodnega in evropskega prava zlasti z vidika prostovoljnosti, plačila in delovnih pogojev obsojencev ter uresničevanja sindikalne svobode in drugih kolektivnih pravic. Sledi prispevek, ki raziskuje večplastne pravne odzive na deviantno vedenje, ki ni neposredno posledica kršitve zakona, s poudarkom na socialnih, psiholoških in okoljskih vplivih na vedenje posameznika. Tradicionalni pravni okviri se pogosto soočajo s težavami pri ustreznem obravnavanju teh oblik deviantnosti, kar vodi do kaznovanih ukrepov, ki niso učinkoviti za rehabilitacijo ali socialno reintegracijo storilcev. Obstoječi pravni paradigmi sta lahko hkrati restriktivni in zavajajoči, saj pogosto ne ponujata prilagodljivih in humanih odzivov, kar omejuje naše razumevanje pravičnosti z vidika socialne pravičnosti in dobrobiti posameznika. Avtor se zavzema za premik k modelom restorativne pravičnosti in preventivnim strategijam, ki upoštevajo širši družbenopravni vidik deviantnega vedenja. Takšen premik poudarja pomen interdisciplinarnih načinov dela, ki združujejo spoznanja sociologije, psihologije in kriminologije z namenom razvoja bolj učinkovitih pravnih odzivov. V nadaljevanju tematskega sklopa monografije so predstavljena vprašanja, povezana s pravnimi vidiki pravice obsojencev do svobode izražanja, s poudarkom na sodni praksi, ki je imela z zgodovinskega vidika ključno vlogo pri oblikovanju meril za upravičeno omejevanje pravice do svobode izražanja zaporske populacije. S tega vidika so navedene ključne sodbe iz sodne prakse ZDA ter sodna praksa ESČP. Poglavje se zaključuje s prispevkom o mladoletniški kriminaliteti v Romuniji, ki pomeni splošen pregled kazenske odgovornosti mladoletnikov v Romuniji (osebe, mlajše od 18 let) ter širi pogled na kazenske sankcije, ki se lahko uporabijo za mladoletnike, ki so storili kazniva dejanja. Zadnji, četrti sklop znanstvene monografije osvetli področja prestajanja zaporne kazni s pravnega vidika in predstavi ključna vprašanja ter izzive, o katerih je le malo raziskanega in napisanega. Zaporski sistem je kompleksen in večplasten institut, ki odraža zapleteno prepletanje kazenskega pravosodja, družbenih norm, človeškega vedenja ter institucionalnih struktur, zato so za njegovo razumevanje pomembni opredelitev pravnih konstrukтов prestajanja zaporne kazni in prestopništva, spremljanje najnovejših primerov dobrih praks ter interdisciplinarni načini raziskovanja.

Zaporski sistemi odražajo širše družbene okoliščine vključno z ekonomskimi neenakostmi in pomanjkljivostmi

v sistemih socialne podpore, ki so pogosto posledica stanja v družbi in politiki. Njihovo večplastno delovanje zahteva spopadanje z izzivi, ki se pojavijo ob poskusih zagotavljanja varnega in ustreznega okolja za zaporske akterje, celovito, poglobljeno, primerjalno in interdisciplinarno. To je mogoče zagotoviti samo s sodelovanjem med teorijo in prakso, ki omogoči prenos znanj teoretikov in raziskovalcev strokovnjakom v prakso, ki krožni postopek izmenjevanja znanja zaključijo s podajanjem izkušenj in ugotovitev o uporabnosti teoretičnih idej in teorij v praksi. Raznolikost izzivov penologije zahteva celosten način obravnave, ki zajema usklajevanje pravosodnega sistema, zdravstvenih in socialnih služb ter sodelovanje celotne družbe. Zaporski sistemi so sestavni deli družbe, katerih uspehi ali neuspehi imajo daljnosežne posledice za družbeno tkivo kot celoto.

V znanstveni monografiji se skupno prepletajo prispevki 40 avtorjev iz Slovenije, Portugalske, Brazilske, Italije, Hrvaške, Kitajske, Romunije in Srbije, kar jasno izkazuje vključujoče načelo nezahodnih držav (Evropa, Afrika, Južna Amerika in Azija), ki so izmenjale svoje dragocene izkušnje na področju ne le penologije, temveč tudi prava, sociologije, kriminologije, arhitekture in psihologije. Takšen interdisciplinarni način obravnave opozarja, kako večplastni so izzivi znotraj penologije, ter spodbuja raznovrstnost raziskav tega področja. Tematska raznolikost monografije ne deluje kot zbir nesorodnih besedil, temveč kot skrbno usklajeni nabor vsebin, ki skupaj tvorijo koherenten, informativen in analitično bogat pregled penološkega področja. Pomanjkljivost znanstvene monografije pod uredništvom Ljeposave Ilijić vidimo v prevladi teoretičnih prispevkov in pomanjkanju metodološke robustnosti. V zadnjem času vse bolj prihaja v ospredje pomembnost kvalitativnih raziskav ter raziskav, ki temeljijo na mešanih metodah. Čeprav so takšne raziskave pogosto omejene z nereprezentativnostjo vzorca ter finančnimi in časovnimi obremenitvami, pa hkrati omogočajo globlji vpogled v ozadje raziskovanega problema ter vzpostavljane neposrednega stika s sodelujočimi subjekti. Kvalitativni načini obravnave raziskovalcem omogočajo gradnjo odnosa s subjekti v raziskavi, na podlagi katerega lahko raziskovalci orišejo za prakso pomembne ugotovitve. Prav tako je v monografiji moč opaziti pomanjkanje primerjalnih študij. Prevladujejo namreč študije, z izjemo nekaterih, ki ozkogledno predstavljajo problematiko na nacionalni ravni. Vključitev primerjalnih prispevkov bi omogočila boljše razumevanje, kako in zakaj se določeni pojavi, sistemi ali prakse razlikujejo ali ujemajo med državami, kulturami ali časovnimi obdobji, ter izboljšala prepoznavo primerov dobrih praks, pomanjkljivosti, prednosti ter možnosti za izboljšave v lastnem okolju. Zaporske ustanove so zaprti in težko dostopni sistemi, ki zahtevajo sistematične raziskovalne načine obravnave in vpetost raziskovalcev v okolje, hkrati pa se zaporski sistemi, število zaprtih

oseb in kazenskoopravni sistemi med državami pomembno razlikujejo, zato je treba na penološka vprašanja odgovoriti celovito, poglobljeno ter meddisciplinarno. Kljub omenjenim pomanjkljivostim monografija poudarja pomembnost meddržavnega raziskovanja ter izmenjave znanja in izkušenj, ob tem pa zagovarja tudi meddisciplinarno povezovanje raziskovalnih ugotovitev. Poseben poudarek namenja nezahodnim študijam, ki so v državah, kot sta ZDA in Velika Britanija, kjer je kriminološko raziskovanje bolje razvito tako po obsegu kot po finančni podpori, pogosto prezrte. Zanimarjanje pomembnih ugotovitev iz nezahodnih držav pogloblja vrzel med teorijo in prakso, saj modeli in definicije, razviti v v dilnih zahodnih državah, niso nujno ustrezni ali učinkoviti

v nezahodnih okoljih, kjer politične, ekonomske, zgodovinske in družbene okoliščine bistveno odstopajo od zahodnih. Monografija bo nedvomno obogatila strokovno literaturo in spodbudila nadaljnje raziskave na obravnavanem področju, predvsem z vidika preučevanja različnih konstruktov in področij, ki posredno ali neposredno vplivajo na zaporske ustanove, obsojence in zaporske delavce. Priporočamo jo v branje raziskovalcem, predavateljem na univerzah, študentom prava in varstvoslovnih ved, ustvarjalcem politik in praktikom na področju dela z obsojenci ter nasploh zaposlenim v kazenskoopravnem sistemu.

Zala Osterc

Delo Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani v letu 2024

1 O Inštitutu za kriminologijo

Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani (v nadaljevanju: inštitut) je začel raziskovalno delo leta 1954 s prvo raziskovalko prof. dr. Katjo Vodopivec. Kot znanstveni zavod ga je ustanovila Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani s sklepom fakultetnega sveta z dne 20. junija 1958 (odločba št. 12/58–19 z dne 14. oktobra 1958). Senat Pravne fakultete Univerze v Ljubljani je 15. junija 2000 sprejel akt o preoblikovanju inštituta v skladu z »Zakonom o zavodih (ZZ)« (1991). Po tem aktu je ustanoviteljica inštituta Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani.

Inštitut je pravna oseba in deluje kot samostojni neprofitni zavod po »ZZ« (1991) in v skladu z »Zakonom o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID)« (2021). Njegova temeljna dejavnost je raziskovalna in razvojna dejavnost v družboslovju in humanistiki po »Uredbi o standardni klasifikaciji dejavnosti« (2024), šifra dejavnosti 72.2. Po klasifikaciji Javne agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije deluje v okviru družboslovnih ved na področju kriminologije in socialnega dela (5.07.00). V pravnem prometu deluje znotraj registrirane dejavnosti samostojno z vsemi pravicami in obveznostmi brez omejitev. Kadar opravlja javno službo v znanstvenoraziskovalni dejavnosti na podlagi koncesije po sklepu Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, ima status zavoda s pravico javnosti. V okviru registrirane dejavnosti izdaja knjige, revije in periodične publikacije, prireja seminarje ter organizira posvetovanja, izobraževanja in dejavnosti knjižnice.

2 Organi inštituta in njihovo delo v letu 2024

Upravni odbor (predsednik prof. dr. Saša Zagorc, namestnica predsednika izr. prof. dr. Mojca Mihelj Plesničar) je imel v letu 2024 dve seji. Na prvi seji v letu 2024 je 22. februarja 2024 obravnaval poročilo o delu in zaključni račun inštituta za leto 2023 ter program dela in finančni načrt inštituta za leto 2024. Na drugi seji 5. septembra 2024 je upravni odbor potrdil imenovanje prof. dr. Aleša Završnika za direktorja IK za petletno mandatno obdobje 1. novembra 2024–31. oktobra 2029.

Znanstveni svet (predsednica izr. prof. dr. Mojca Mihelj Plesničar, namestnik dr. Vasja Badalič) je imel tri redne seje in dve dopisni seji, na katerih je razpravljal o znanstvenoraziskovalnem in projektne delu, organiziranju znanstvenih sestankov, konferenc in seminarjev, o kadrovskih spremembah, izvedel postopke imenovanj v nazive, razpravljal o izdaji monografij ter objavah znanstvenih in strokovnih del delavcev inštituta doma in v tujini.

3 Delavci inštituta

V letu 2024 je bilo na inštitutu zaposlenih dvanajst raziskovalcev (dr. Jasmina Arnež, dr. Vasja Badalič, dr. Eva Bertok, doc. dr. Kristina Čufar, mag. Hana Hawlina, prof. dr. Matjaž Jager, Aleksej Jankovič, dr. Zoran Kanduč, doc. dr. Dean Lipovac, izr. prof. dr. Mojca Mihelj Plesničar, prof. dr. Renata Salecl in prof. dr. Aleš Završnik), štiri mlade raziskovalke (Alina Bezljaj, Iva Ramuš Cvetkovič, Manja Skočir, Živa Šketa), štiri strokovne sodelavke (Tina Anžič, Simona

Dekalan, Nina Jan, Špela Velikonja) in dvanajst raziskovalcev v dopolnilnem delovnem razmerju (prof. dr. Matjaž Ambrož, Marko Balažič, dr. Lora Briški, dr. Marko Drobnejak, prof. dr. Katja Filipčič, doc. dr. Miha Hafner, Saša Krajnc, Kristina Padar Lazarevič, Gal Luka Prestor, dr. Pika Šarf, prof. dr. Katja Šugman Stubbs in doc. dr. Darja Tadič). Dodatno so bile sklenjene pogodbe o delu za strokovna tajniška in kadrovska dela, računovodstvo, dela na inštitutski spletni strani, IT-pomoč in čiščenje prostorov.

V skladu z Akcijskim načrtom za uveljavljanje enakosti spolov na Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani za obdobje od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2025, ki ga je sprejel direktor inštituta, je inštitut v letnem poročilu zavezan k objavi agregiranih podatkov po spolu in nazivu zaposlenih. V letu 2024 je bilo na inštitutu zaposlenih 11 moških in 21 žensk (Tabela 1).

Tabela 1: Skupni podatki po spolu in nazivu zaposlenih v letu 2024

Naziv	Moški	Ženske
Znanstveni svetnik/-ca	4	3
Višji znanstveni sodelavec/-ka	/	1
Znanstveni sodelavec/-ka	3	4
Asistent/-ka z doktoratom	1	2
Asistent/-ka z magistriranjem	/	1
Asistent/-ka	3	2
Mladi raziskovalec/-ka	/	4
Samostojni bibliotekar/-ka	/	1
Sekretar/-ka inštituta	/	1
Samostojni/-a strokovni/-a sodelavec/-ka VII/2	/	1
Koordinator/-ka projektov VII/2	/	1
Skupaj	11	21

Raziskovalci na inštitutu so bili v letu 2024 člani različnih delovnih teles Republike Slovenije:

- Arnež, Jasmina: zunanja strokovnjakinja v Delovni skupini vlade za pripravo sprememb Družinskega zakonika; zunanja strokovnjakinja v Delovni skupini vlade za pripravo predloga Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2024–2028;
- Drobnejak, Marko: član nadzorne komisije društva Mlada akademija;
- Mihelj Plesničar, Mojca: predsednica Statističnega sveta za kriminaliteto pri SURS; članica Delovne skupine za pripravo sprememb Družinskega zakonika pri Ministrstvu za

delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije; članica delovne skupine za vzpostavitev Specializirane enote za obravnavo oseb z najtežjimi oblikami motenj v duševnem zdravju pri Ministrstvu za solidarno prihodnost Republike Slovenije;

- Završnik, Aleš: član Delovne skupine za področje »Digitalizacija v okviru procesa sprememb Resolucije o nacionalnem programu za kulturo 22–29«, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije; član Sveta Centra za varnejši internet Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani.

4 Nagrade in priznanja

Dr. Lora Briški je prejela nagrado »Katarina Lengold Marinković award for written legal discourse«, ki jo podeljuje Odvetniška zbornica Vojvodine, za znanstveni članek z naslovom »The power of the prosecution to modify the criminal charges and its implications for the defendant's position«.

Izr. prof. dr. Mojca Mihelj Plesničar je bila finalistka izbora za naziv Mentor leta, ki ga podeljuje Mlada akademija.

Prof. dr. Renata Salecl je bila imenovana za častno profesorico na Universidad Argentina John F. Kennedy v Buenos Airesu.

5 Raziskovalno delo inštituta

V letu 2024 so zaposleni na inštitutu izvajali raziskovalne in infrastrukturne projekte:

- Družbeno nadzorstvo, kazenskopравни sistem, nasilje in preprečevanje viktimizacij v kontekstu visokotehnološke družbe (Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije – ARIS, programska skupina, vodja prof. dr. Renata Salecl, 2022–2027);
- Infrastrukturna podpora kriminološkim raziskavam (ARIS, infrastrukturni program, vodja prof. dr. Matjaž Jager, 2022–2027);
- Vzpon neliberalnih demokracij: kriminološka in socio-pravna analiza (ARIS, temeljni projekt, vodja dr. Vasja Badalič, 2023–2026);
- Neuradna terapija s psihedeliki v slovenskem pravnem sistemu (ARIS, temeljni projekt, vodja doc. dr. Miha Hafner, 2023–2026);
- Analiza izrednih ukrepov: zaščita človekovih pravic in preprečevanje družbene škode v dobi nenehnih kriz (ARIS, temeljni projekt, vodja prof. dr. Renata Salecl, 2022–2025);
- Izbira sodnikov pod drobnogledom: sodniška neodvisnost, zakonitost in odlike (ARIS, temeljni projekt, partnerstvo pri projektu, vodja izr. prof. dr. Mojca Mihelj Plesničar, 2022–2025);

– Veliki jezikovni modeli za digitalno humanistiko (ARIS, projekt Gravitacije, partnerstvo pri projektu, vodja prof. dr. Aleš Završnik, 2024–2027);

– Sofinanciranje gostovanj slovenskih strokovnjakov iz tujine na slovenskih visokošolskih zavodih in raziskovalnih organizacijah ter študijskega oziroma znanstvenega obiska študentov v tujini – gostovanje dr. Matije Žgura (Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije, vodja/mentor prof. dr. Aleš Završnik, 2024–2025);

– Preučevanje družbenega vzdušja v zavodih za prestanje kazni zapora: metodologija, postopki in praksa (ARIS in Ministrstvo za pravosodje, ciljni raziskovalni projekt, vodja izr. prof. dr. Mojca Mihelj Plesničar, 2023–2025);

– Preobrazba varovanih oddelkov v skupnostne oblike oskrbe odraslih in otrok z oviranostmi (ARIS in Ministrstvo za solidarno prihodnost, ciljni raziskovalni projekt, partnerstvo pri projektu, vodja izr. prof. dr. Mojca Mihelj Plesničar, 2023–2025);

– Obravnavanje medvrstniškega nasilja: Sistemski pristop k zagotavljanju trajno varnega in spodbudnega šolskega okolja (ARIS in Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, ciljni raziskovalni projekt, vodja dr. Jasmina Arnež, 2023–2025);

– Alternativni načini obravnave storilcev kaznivih ravnanj v zvezi s prepovedanimi drogami: primer konoplje (ARIS, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in Ministrstvo za pravosodje, ciljni raziskovalni projekt, vodja doc. dr. Kristina Čufar, 2023–2025);

– Proteverb – pravni, etični in tehnološki vidiki obdelave besedilnih in govornih virov podatkov za znanstvene, raziskovalne in razvojne namene (ARIS in Ministrstvo za digitalno preobrazbo, ciljni raziskovalni projekt, vodja prof. dr. Aleš Završnik, 2022–2024);

– Validacija presejalnega orodja za oceno tveganja v zavodih za prestajanje zapornih kazni (ARIS in Ministrstvo za pravosodje, ciljni raziskovalni projekt, vodja doc. dr. Dean Lipovac, 2024–2025);

– Izzivi pregona trgovine z ljudmi v Sloveniji (ARIS, Ministrstvo za notranje zadeve, ciljni raziskovalni projekt, vodja izr. prof. dr. Mojca M. Plesničar, 2024–2025);

– Zalezovanje kot oblika nasilja v družini (ARIS, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ciljni raziskovalni projekt, vodja dr. Eva Bertok, 2024–2026);

– Družbeni in javnozdravstveni učinki regulacije in uporabe konoplje (ARIS, Ministrstvo za zdravje, ciljni raziskovalni projekt, vodja doc. dr. Kristina Čufar, 2024–2026);

– Priprava pravnega in vsebinskega okvira vzpostavitve in delovanja nacionalnega regulativnega peskovnika za umetno inteligenco (ARIS, Ministrstvo za digitalno preobrazbo, ciljni raziskovalni projekt, partnerstvo pri projektu, vodja prof. dr. Aleš Završnik, 2024–2026).

V okviru programov za mlade raziskovalce (MR) se je v letu 2024 nadaljevalo usposabljanje mladih raziskovalcev:

– Alina Bezlaj, mentorica izr. prof. dr. Mojca Mihelj Plesničar (2023–2027);

– Iva Ramuš Cvetkovič, mentor prof. dr. Aleš Završnik (2021–2025);

– Manja Skočir, mentorica prof. dr. Renata Salecl (2023–2026);

– Živa Šketa, mentor dr. Vasja Badalič (2023–2027).

6 Mednarodno sodelovanje

V letu 2024 so zaposleni na inštitutu sodelovali v več mednarodnih raziskovalnih projektih:

– Social sciences for democracy (SOS4democracy): a training program for improving research on illiberal systems and finding ways to build more robust democracies (Obzorje Evropa, Evropska komisija, Evropska izvajalska agencija za raziskave, koordinacija projekta, vodja dr. Vasja Badalič, 2023–2027);

– Data collection and research services on fundamental rights issues (Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA), partnerstvo pri projektu, vodja prof. dr. Aleš Završnik, 2023–2026);

– Welfare surveillance: digital seams in the social safety net (Obzorje Evropa, podoktorski projekt Marie Skłodowska-Curie & European Research Area fellowship, vodja dr. Lior Volinz, 2024–2026);

– Fostering child-friendly legal environments through collaborative networks (EC DG JUST, partnerstvo pri projektu, vodja dr. Jasmina Arnež, 2024–2026);

– Artificial intelligence for institutionalised, multimodal, gamified, mass democratic deliberations (Obzorje Evropa, partnerstvo pri projektu, vodja prof. dr. Aleš Završnik, 2024–2027);

– The provision of international consultancy services for cooperation projects and activities of the CDENF and the lanzarote committee, children's rights division, directorate of equal rights and dignity, in the council of europe's member states (Svet Evrope, vodja dr. Jasmina Arnež, 2024–2027);

– Permanentne izredne razmere in človekove pravice (ARIS–BI–US, bilateralni projekt, vodja prof. dr. Renata Salecl, 2022–2024);

– Inovacije na področju mladinskega kazenskega pravosodja in pravičnosti (ARIS–BI–VB, bilateralni projekt, vodja dr. Jasmina Arnež, 2023–2025);

– Nasilje na internetu (ARIS–BI–BA, bilateralni projekt, vodja prof. dr. Aleš Završnik, 2024–2025);

– Demokratizacija znanja: spodbujanje globalnega sodelovanja preko kriminoloških raziskav med Slovenijo in ZDA

(ARIS–BI–US, bilateralni projekt, vodja dr. Jasmina Arnež, 2024–2026);

– Predlog za novo človekovo pravico za zaščito ljudi pred grožnjami od zgoraj (iz zraka in vesolja) (ARIS–BI–US, bilateralni projekt, vodja prof. dr. Renata Salecl, 2024–2026);

– COST (European Cooperation in Science and Technology) akcija »Global Digital Human Rights Network« (CA19143) (prof. dr. Aleš Završnik, član upravnega odbora, 2020–2024);

– COST (European Cooperation in Science and Technology) akcija »Network on Privacy–Aware Audio– and Video–Based Applications for Active and Assisted Living« (CA19121) (dr. Pika Šarf, 2020–2024).

Raziskovalci inštituta so sodelovali tudi v delovnih telesih mednarodnih ustanov in komisij:

– Arnež, Jasmina: znanstvena sodelavka Centra za kriminologijo, Univerza v Oxfordu, Združeno kraljestvo; članica svetovalnega odbora pri projektu »Contextual safeguarding«, Oddelek za sociologijo, Univerza v Durhamu, Združeno kraljestvo; članica svetovalnega odbora pri projektu »Inequality in Youth Justice: How to Tackle it?«, Oddelek za kazensko pravo, Univerza Vrije v Amsterdamu in Nizozemski raziskovalni svet (NWO); zunanja ocenjevalka projektov, Independent Social Research Foundation (ISRF), Združeno kraljestvo; recenzentka za Ekonomski in socialni raziskovalni sklad Združenega kraljestva – ESRC Peer Review College;

– Hafner, Miha: European Criminal Law Academic Network (ECLAN); kontaktna točka za Slovenijo;

– Hawlina, Hana: članica izvršnega odbora International Society for Theoretical Psychology (ISTP); communications officer pri Cultural Psychology Network (CuPsyNet);

– Mihelj Plesničar, Mojca: članica UNESCO Chair on Childhood Maltreatment; članica upravnega odbora mreže Empirical research on Sentencing (ERoS);

– Salecl Renata: članica skupine za pripravo nove človekove pravice, vezane na grožnje iz zraka; sodelovanje s Center for Peace Studies, Hiroshima University pri pripravi razstave artefaktov, vezanih na razdejanje, ki ga je povzročil atomski napad na Hirošimo in Nagasaki leta 1945;

– Završnik, Aleš: ekspert za Evropsko izvajalsko agencijo za raziskave (REA), ekspert za Directorate–General for Justice and Consumers (DG JUST), ekspert za Evropski raziskovalni svet (ERC) na področju etike, član Odbora strokovnjakov za spletno varnost ter krepitev vloge ustvarjalcev in uporabnikov vsebin (MSI–eSEC) pri Svetu Evrope, ekspert pri European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ) pri Svetu Evrope, ekspert skupine pri Gender Equality Division, Svet Evrope, za izvajanje priporočil GREVIO.

7 Mednarodna gostovanja

V okviru projekta Social sciences for democracy: a training program for improving research on illiberal systems and finding ways to build more robust democracies so raziskovalci gostovali pri partnerskih organizacijah v tujini:

– Vasja Badalič: Libera – associations, names, and numbers against mafias; Rim, Italija, 8.1.–7.3.2024, 30.9.–4.11.2024; Udruženje građana i građanki Zašto ne?, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 8.7.–17.8.2024; IstanPol – Institute for political science studies; Istanbul, Turčija, 27.3.–6.5.2024;

– Kristina Čufar: IstanPol – Institute for political science studies; Istanbul, Turčija, 8.4.–17.5.2024; Libera – associations, names, and numbers against mafias; Rim, Italija, 30.9.–15.11.2024;

– Aleš Završnik; Libera – Associations, names, and numbers against mafias; Rim, Italija, 29.4.–14.5.2024;

– Renata Salecl; Libera – Associations, names, and numbers against mafias; Rim, Italija, 2.10.–19.10.2024, 12.12.–23.12.2024.

8 Organiziranje posvetov, znanstvenih sestankov in konferenc

V letu 2024 je inštitut praznoval 70-letnico delovanja. V dolgih letih delovanja so bili sodelavci inštituta priča številnim družbenim spremembam in izzivom, na katere so se vedno odzivali s kritičnim premislekom, poglobljenimi raziskavami in strokovnim prispevkom k razvoju kriminološke znanosti. Ob tej priložnosti je inštitut pripravil jubilejno konferenco, ki je bila 18. septembra na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani. Akademiki, raziskovalci in strokovnjaki, ki jih povezuje zanimanje za kriminologijo, so lahko spremljali bogat program z različnimi tematikami, ki so v sodobnem času še posebej aktualne, vključno z vplivom globalizacije, neoliberalizma, sodobnih tehnologij ter izzivi, s katerimi se soočajo pravne in družbene strukture. V dopoldanskem delu programa sta nastopili plenarni govorki prof. dr. Katja Franko z Univerze v Oslu in dr. Milena Tripković z Univerze v Edinburgu. Obe predavateljici sta predstavili svoja najnovejša raziskovalna dognanja, ki se osredotočajo na globalne in družbene spremembe ter njihov vpliv na kriminologijo in kazenskopравни sistem. V popoldanskem delu so nastopili raziskovalci Inštituta za kriminologijo, ki so v ospredje postavili vidike in izzive, s katerimi se soočamo danes v svojem okolju.

Raziskovalci so ob visokem jubileju pripravili posebno številko Revije za kriminalistiko in kriminologijo št. 1/2024, v kateri so svoje prispevke objavili dr. Aleš Završnik, dr. Zoran Kanduč, dr. Katja Simončič, dr. Matjaž Jager in dr. Mojca

M. Plesničar; dr. Katja Filipič in dr. Eva Bertok; dr. Jasmina Arnež in dr. Mojca M. Plesničar; dr. Aleš Završnik, Iva Ramuš Cvetkovič, Kristina Lazarevič Padar in Andraž Stariha.

Pripravili so še posebno angleško različico Revije za kriminalistiko in kriminologijo 4/2024, in sicer: dr. Matjaž Ambrož; dr. Aleš Završnik, dr. Lora Briški, dr. Mojca M. Plesničar; Manja Skočir; Iva Ramuš Cvetkovič in Anže Mediževac; Luka Gal Prestor, dr. Jasmina Arnež in dr. Mojca M. Plesničar; dr. Kristina Čufar in Andrej Kapun.

Ob tem jubileju je inštitut organiziral tudi »Pogovore z ustvarjalci intelektualne dediščine IK«. Na pobudo dr. Kandača so naši nekdanji zaposleni govorili o svojem preteklem znanstvenoraziskovalnem in strokovnem delu na inštitutu:

- pogovor z dr. Francem Brincem, 2. april 2024;
- pogovor s prof. dr. Alenko Šelih, 22. april 2024;
- pogovor z Ivanko Sket in Marijo Milenković, 13. maj 2024;
- pogovor s prof. dr. Darkom Mavrom, 3. junij 2024;
- pogovor s prof. dr. Bojanom Deklevo, 21. oktober 2024;
- pogovor z dr. Zoranom Pavlovičem, 18. november 2024.

Skupaj s Pravno fakulteto je inštitut med 28. in 31. majem gostil 10. bionalno konferenco Surveillance & Society – Surveillance in an Age of Crisis (Nadzor v dobi kriz) (vodja nacionalnega dela programskega in organizacijskega odbora konference prof. dr. Aleš Završnik), ki jo organizira Surveillance Studies Network, raziskovalna mreža, namenjena razkrivanju večplastnosti, posledic in prihodnjih poti nadzora v našem medsebojno povezanem svetu. V dobi, ki jo zaznamujejo tehnološki napredek brez primere in spreminjanje se družbene norme, je zapleteno prepletanje med nadzorom in našim vsakdanjim življenjem postalo osrednja točka razprav in preučevanja. Nadzor je že od nekdaj tesno povezan s krizami in preobrazbo. Pojavlja, širi in krepi se kot odziv in »odgovor« na krize. Te namreč izostrijo in osredotočijo običajne probleme, prakse in tehnologije vladanja in družbenega urejanja. Krize so oblikovale način razumevanja, razvoja in izvajanja nadzora na vseh ravneh. Nenazadnje je nadzor pomagal oblikovati tudi samo konstrukcijo, dožemanje in razumevanje kriz. Konference se je udeležilo 270 strokovnjakov z vsega sveta.

Na bionalni konferenci Surveillance & Society je bila v okviru projekta Social Sciences for Democracy – SOS4democracy 29. maja v Slovenskem etnografskem muzeju okrogla miza z naslovom Authoritarian surveillance in illiberal times. Razpravo je vodil Lior Volinz.

Dr. Jasmina Arnež je skupaj z Rachel Condry z Univerze v Oxfordu organizirala posvet Prihodnost mladostniškega

pravosodja (The future of youth justice: theoretical, socio-political, methodological, and comparative challenges), ki je potekal 20. in 21. junija v Ljubljani. Na posvetu so sodelovali raziskovalci in raziskovalke iz Slovenije, Anglije, Škotske, Španije, Nizozemske, Nemčije, Norveške, Avstralije, Bermude in ZDA.

Skupaj z Univerzo Roma Tre je Inštitut med 26. in 28. junijem 2024 v Rimu organiziral konferenco z naslovom Democratic backsliding in the era of permanent crisis. Konferenca je bila del projekta Social Sciences for Democracy – SOS4democracy, ki je financiran v okviru programa Obzorje Evropa. Na konferenci so svoje delo predstavljali raziskovalci s področja družboslovja in humanistike, aktivisti in študentje iz 14 držav, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in zagovarjanjem pravne države, človekovih pravic in temeljnih svoboščin v sodobnih demokracijah.

Prof. dr. Aleš Završnik in Iva Ramuš Cvetkovič sta 22. novembra organizirala šesto jesensko šolo Pravo pred izzivi digitalne (r)evolucije, ki je potekala v knjižnici Inštituta za kriminologijo. Tokratna tema je bila »Podatki kot nova nafta – izzivi pri dostopu do podatkov«. Na jesenski šoli je nastopilo enajst uveljavljenih tujih in domačih predavateljev. Predstavili so izzive in dileme, ki se pojavljajo pri zakonskem urejanju področja. Namen jesenske šole je predstaviti več različnih pogledov – pogled zakonodajalca, raziskovalcev, informacijskega pooblaščenca in organov za varovanje osebnih podatkov iz drugih držav ter različnih perspektiv – nacionalne, primerjalno-pravne, konkurenčne in politične.

Inštitut je tudi v letu 2024 organiziral predavanja s skupnim naslovom Torkova srečanja, na katerih so člani inštituta ali gostujoči strokovnjaki predstavljali svoje nove projekte, na novo izdane publikacije, razpravljali o izbranih aktualnih temah, izmenjali poglede ali predstavljali druga vprašanja, za katera menijo, da so pomembna za širšo strokovno javnost. V okviru Torkovih srečanj smo imeli v letu 2024 šestnajst predavanj, na katerih so sodelovali tako slovenski kot tuji predavatelji:

- dr. Gašper Beguš (Univerza v Kaliforniji, Berkeley): Razumevanje generativne umetne inteligence in jezika, 4. januar 2024;
- dr. Matija Žgur (Univerza Roma Tre): Application of infra-law at the frontlines of emergencies, 23. januar 2024;
- Iva Ramuš Cvetkovič (Inštitut za kriminologijo): Krčenje svobode izražanja in protesta kot odgovor na porast rasizma, antisemitizma in nacionalizma: Nemčija pred in po 7. oktobru, 24. januar 2024;
- dr. Jurij Bon (Univerzitetna psihiatrična klinika, Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani): Mikrodoziranje psi-

locibina kot način samozdravljenja posameznikov z motnjami razpoloženja in metoda za modulacijo psihičnih stanj in kognitivnih sposobnosti pri zdravih posameznikih, 31. januar 2024;

– prof. dr. Matjaž Jager (Inštitut za kriminologijo): O genocidu z drugega zornega kota: film „Interesno območje“ Jonathana Glazerja (*Zone of Interest*, 2023), 26. februar 2024;

– dr. Zoran Kanduč (Inštitut za kriminologijo): Grozljivi cirkus zahodnih liberalnih demokracij, 26. marec 2024;

– srečanje s prejemnicami in prejemnikom priznanja in pohval za vrhunske in nadpovprečne magistrske naloge s področja kriminologije in kazenskega prava, ki jih podeljuje Društvo za kazensko pravo in kriminologijo Slovenije; svoja magistrska dela so predstavili Zala Rejc, Luka Gal Prestor in Zala Osterc, 23. april 2024;

– dr. Deniz Erkmen (Univerza Özyeğin, Istanbul): A curveball and a glimmer of hope? reflecting on 2024 local elections and democratic resilience in Turkey, 15. maj 2025;

– dr. Zoran Kanduč (Inštitut za kriminologijo): Vojna psihoza liberalnih demokracij in druge geopolitične kriminalne zgodbe, 13. junij 2024;

– dr. Nina Beguš (Univerza v Kaliforniji, Berkeley): Umetna humanistika: umetna inteligenca, fikcija, etika, 19. junij 2024;

– Elisa Orlando (Libera Rim): Anti-mafia and anti-corruption: practices of civic activism, 2. julij 2024;

– Elise Kolen: Beyond reality: analysing the regulatory framework for combatting non-consensual sexually explicit AI-generated deepfakes in the metaverse, 16. julij 2024;

– Jean-Pierre Roux (Univerza v Glasgowu, Univerza v Edinburgu): Implementing body camera technology: lessons and practical considerations, 4. september 2024

– Almina Selimbašić (Pravna fakulteta Univerze v Sarajevu): Secession within values of liberal democracies, 1. oktober 2024;

– dr. Zoran Kanduč (Inštitut za kriminologijo): Od genocida do jedrske kataklizme? Stopnjevanje agresivne in (avto)destruktivne politike kolektivnega Zahoda (»liberalnih demokracij«), 25. november 2024;

– dr. Matthew Porges (Univerza v Oxfordu): Migration and the future in Post-Yugoslavia activist movements, 3. december 2024.

Poleg dogodkov, ki jih je organiziral inštitut, raziskovalci redno sodelujejo v različnih programskih odborih konferenc v Sloveniji in tujini:

– Arnež, Jasmina: organiziranje posveta The future of youth justice: Theoretical, socio-political, methodological, and comparative challenges, Ljubljana, 20.–21. junij 2024;

– Badalič, Vasja: sodelovanje pri organizaciji konference Democratic backsliding in the era of permanent crises v okviru projekta Social Sciences for Democracy – SOS4democracy, Rim, 26.–28. junij 2024;

– Hawlina, Hana: organizacija in sodelovanje v znanstvenem odboru konference International Society for Theoretical Psychology 2024, Beograd, maj 2024;

– Kanduč, Zoran: Član programskega odbora XIV. letne konference Viktimološkega društva Srbije; sovodja programskega in organizacijskega odbora Konference ob 70. letnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 18. september 2024;

– Mihelj Plesničar, Mojca: članica organizacijskega in programskega odbora konference Towards the directive on combating violence against women and domestic violence – A European vision to promote the rights of victims of violence and national solutions, Reka, 10. oktober 2024;

– Ramuš Cvetkovič, Iva: sovodja programskega in organizacijskega odbora Jesenske šole, Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 22. november 2024;

– Salecl, Renata: sodelovanje pri organizaciji razstave Hirošima in Nagasaki 1945 – takrat in nikoli več, Muzej narodne osvoboditve v Mariboru, 3. december 2024–; članica programskega odbora Bilenalna Muzeja za arhitekturo in design: Double Agent, Ljubljana, 2024;

– Volinz, Lior: organizacija okrogle mize Authoritarian surveillance in illiberal times, Ljubljana, 29. maj 2024;

– Završnik, Aleš: vodja nacionalnega dela programskega in organizacijskega odbora Bienalne mednarodne konference »Surveillance Studies Network« v Ljubljani; član programskega odbora konference EICC 2024 (European Interdisciplinary Cybersecurity Conference 2024); član programskega odbora konference 7. Workshop on Online Abuse and Harms (WOAH); sovodja programskega in organizacijskega odbora Konference ob 70. obletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, 18. september 2024; sovodja programskega in organizacijskega odbora Jesenske šole, Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 22. november 2024.

9 Sodelovanje delavcev inštituta s prispevki na kongresih, konferencah, posvetovanjih ter strokovnih in znanstvenih sestankih doma in v tujini

Vabljen predavanja na konferencah

– AMBROŽ, Matjaž. Aktualne materialnopravne dileme v praksi: predavanje na srečanju „Klavzura kazenskih sodnikov“, Koper, 10. maj 2024.

– AMBROŽ, Matjaž. Smešno v kazenskem pravu: predavanje na Kazenskopravni sodniški šoli, Rimske Toplice, 10. oktober 2024.

– BERTOK, Eva. Measuring prison climate in Slovenia: Overview of the results through the decade. V: MILIČEVIČ,

Milena (ur.), STEVANOVIĆ, Ivana (ur.), ILJIĆ, Ljeposava (ur.). Proceedings of the International scientific conference „Life in prison: criminological, penological, psychological, sociological, legal, security, and medical issues”: Institute of Criminological and Sociological Research, Belgrade, December 2 and 3, 2024. Belgrade: Institute of Criminological and Sociological Research, 2024. Str. [9]–30. ISBN 978–86–80756–73–8.

– BRIŠKI, Lora. Directive on combating violence against women and domestic violence and the Slovenian legal system: possible steps towards the effective implementation: predavanje za znanstveni konferenci „Towards the Directive on Combating Violence against Women and Domestic Violence – A European Vision to Promote the Rights of Victims of Violence and National Solutions“, Reka, 10. okt. 2024.

– FILIPČIČ, Katja. Mladoletniška kriminaliteta s podarkom na medvrstniškem nasilju: vabljeno predavanje na 22. strokovnem posvetu „Otrok – zrcalo družbe!“ Ljubljana, 19. apr. 2024.

– JAGER, Matjaž. Milgramov in Stanfordski eksperiment (več kot) pol stoletja kasneje: predavanje na Kazenskopravni sodniški šoli, Rimske Toplice, 10. oktober 2024.

– MIHELJ PLESNIČAR, Mojca, BRIŠKI, Lora. Kaznovanje spolne kriminalitete v Sloveniji: predavanje na Izobraževalnih tožilskih dnevih, Portorož, 3. dec. 2024.

– MIHELJ PLESNIČAR, Mojca, Wingerden, Sigrid Geralde Clara van, ZAVRŠNIK, Aleš. The right to a human sentencer: prispevek na simpoziju The Role of Technology in Sentencing & Penal Decision-Making, Sentencing & Penal Decision-Making European Working Group, London, 17. May 2024.

– Bardutzky, Samo, MIHELJ PLESNIČAR, Mojca, Štajnpihler Božič, Tilen. Merit in judicial appointments: an empirical approach: an empirical approach: predavanje na konferenci Elche Conference 2024 of the European Society for Empirical Legal Studies (ESELS), Univerza Miguel Hernández, Elche, 20. jun. 2024.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Umetna inteligenca v vsolju: priložnosti in izziv: predavanje na znanstveni konferenci v organizaciji Inštituta za primerjalno pravo, Pravne fakultete in Inštituta za kriminologijo pri PF, Ljubljana, 28. mar. 2024.

– SALECL, Renata. Exemples de sublimation face à l'angoisse de la fin du monde: vabljeno predavanje, 25eme colloque de l'ALEPH et du CP-ALEPH „Sublimation et symptôme“, Lille, 23. 3. 2024.

– ŠARF, Pika. Izzivi uveljavljanja pravic po Splošni uredbi pri čezmejni obdelavi podatkov: predavanje na znanstveni konferenci, ki so jo organizirali Inštitut za primerjalno pravo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani in Inštitut za kriminologijo pri PF, Ljubljana, 28. mar. 2024.

– ŠUGMAN STUBBS, Katja. Iz novejšje presoje Ustavnega sodišča Republike Slovenije: predavanje na Kazenskopravni sodniški šoli, od 18. do 20. novembra 2024, Rimske Toplice.

– ZAVRŠNIK, Aleš. AI and the international approaches to regulation of AI, predavanje na Conference AI and the Courts – Master or Servant, Canberra, 7. 4. 2024, vabljeno predavanje National Judicial College of Australia (NJCA).

Strokovna in znanstvena predavanja na konferencah

– AMBROŽ, Matjaž. Kazenskopravna znanost kot politik: predavanje na Konferenci ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 18. 9. 2024.

– AMBROŽ, Matjaž. Naša retributivna čustva: so lahko v pomoč pri teoretiziranju o kazni?. V: Štajnpihler Božič, Tilen (ur.), Obreza, Timotej (ur.). Simpozij za pravno in socialno filozofijo 2024: zbornik povzetkov: 25. in 26. september 2024, Pravna fakulteta, Univerza v Ljubljani. Brezplačna e-izd. Ljubljana: Pravna fakulteta, 2024. Str. 19. ISBN 978–961–7162–18–9.

– ARNEŽ, Jasmina. Obravnavanje medvrstniškega nasilja: sistemski pristop k zagotavljanju trajno varnega in spodbudnega šolskega okolja – predstavitev raziskave: predavanje na posvetu Medinstitucionalno sodelovanje pri zgodnjem prepoznavanju in preprečevanju medvrstniškega nasilja, Ljubljana, 18. 3. 2024.

– ARNEŽ, Jasmina. Shades of guilt and innocence: unravelling the passive exceptionalism in youth justice: predavanje, posvet The Future of Youth Justice: Theoretical, Socio-political, Methodological, and Comparative Challenges, Ljubljana, 21. 6. 2024.

– BADALIČ, Vasja. Preventive killings as “self-defense”: the new conceptualization of individual preventive “self-defense” in military operations. V: 2024 ASC Annual Meeting: Criminological research and education matters – people, policy, and practice in tumultuous times: San Francisco, 13. 11. 2024 –16. 11. 2024. [S. l.]: American Society of Criminology, 2024.

– BADALIČ, Vasja. (Il)liberal “defensive” imperialism: the rise of preventive warfare. V: Social sciences 4 democracy: Annual Conference #1: Democratic backsliding in the era of permanent crises ; 26–28 June 2024 Roma Tre University, Rome, Italy. Ljubljana: Institute of Criminology at the Faculty of Law. 2024, 1 spletni vir.

– BADALIČ, Vasja. Preventive wars of aggression: the new definition of preventive “self-defense” and the normalization of perpetual military violence. V: 24th annual conference of the European Society of Criminology: 11–14 September 2024, Bucharest: Criminology goes East: EUROCRIM2024: book of abstracts. Bucharest: European Society of Criminology, 2024. Str. 20.

– BADALIČ, Vasja. Civilians in security detention: the reconceptualization of internment for imperative reasons of security and its impact on civilian lives: lecture at the 24th Annual Meeting on Law & Society „Unsettling territories: tra-

dition and revolution in law and society, Denver, USA, June 6–9, 2024.

– BADALIČ, Vasja. Liberal “defensive” imperialism: the normalization of preventive war: predavanje, European Group for the Study of Deviance and Social Control 52nd Annual Conference, Vilnius, 29. 8. 2024.

– BERTOK, Eva. A systemic approach to violence and bullying in slovenian schools: methodological and conceptual challenges. V: 24th Annual Conference of the European Society of Criminology: 11–14 September 2024, Bucharest: Criminology goes East: EUROCRIM2024: book of abstracts. Bucharest: European Society of Criminology, 2024. Str. 18–19.

– BEZLAJ, Alina, ŠKETA, Živa. Differences in approaches to the organisation of educational institutions in Slovenia & views on deinstitutionalisation: predavanje, posvet The Future of Youth Justice: Theoretical, Socio-political, Methodological, and Comparative Challenges, Ljubljana, 21. 6. 2024.

– BEZLAJ, Alina. Prison spaces in Slovenia. V: 24th Annual Conference of the European Society of Criminology: 11–14 September 2024, Bucharest: Criminology goes East: EUROCRIM2024: book of abstracts. Bucharest: European Society of Criminology, 2024. Str. 193.

– ČUFAR, Kristina. Unofficial psychedelic-assisted therapy: a challenge for law and society. V: Unsettling Territories: Tradition and Revolution in Law and Society: Law and Society Association Annual Meeting 2024: June 6–9, 2024, Hyatt Regency Denver at Colorado Convention Center. Denver: Law and Society Association, 2024. [1] str. kategorija: SU (S) točke: 2, št. avtorjev: 1/1.

– ČUFAR, Kristina. Unofficial psychedelic-assisted therapy and shamanic rituals in Slovenia. V: 24th Annual Conference of the European Society of Criminology: 11–14 September 2024, Bucharest: Criminology goes East: EUROCRIM2024: book of abstracts. Bucharest: European Society of Criminology, 2024. Str. 292.

– ČUFAR, Kristina, HAWLINA, Hana. Mein Kulturkampf: attacking arts and the cultural sphere as a tool of Slovenian democratic backsliding during the Covid crisis. V: Social sciences 4 democracy: Annual Conference #1: Democratic backsliding in the era of permanent crises ; 26–28 June 2024 Roma Tre University, Rome, Italy. Ljubljana: Institute of Criminology at the Faculty of Law. 2024, 1 spletni vir.

– ČUFAR, Kristina. Prokrastinacija: vsakodnevni upor mesa: predavanje na Konferenci ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Ljubljana, 18. 9. 2024.

– FILIPČIČ, Katja, Sladič, Alojz, BERTOK, Eva. Učinkovitost policijske prepovedi približevanja – ugotovitve raziskovalnega projekta V5–2113 (CRP 2021 – Prepoved približevanja). V: MODIČ, Maja (ur.), et al. 25. Dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba;

Ljubljana: Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, 2024. Str. 35. ISBN 978–961–286–868–0.

– HAFNER, Miha. East-European model: predavanje na konferenci Negotiating Criminal Justice, Global Trends and the New Challenge of the European Public Prosecutor's Office, Genoa, 27. 9. 2024.

– HAFNER, Miha. Predstavitev raziskovalnega projekta „Uradno nepriznane terapije s psihedeliki v slovenskem pravnem sistemu“. V: Kastelic, Andrej (ur.), Kostnapfel, Tatja (ur.). 11. slovenska konferenca o zdravljenju odvisnosti [in] 9. nacionalni simpozij Okužba z virusom hepatitisa C pri osebah, ki uporabljajo droge: 16. in 17. maj 2024, Cankarjev dom, Štihovalna dvorana, Ljubljana: zbornik povzetkov. Radomlje: SEEAnet, 2024. Str. 31–32. Odvisnosti, 2024, 21, Supl., 1. ISBN 978–961–95816–2–9. ISSN 1580–3708.

– HAWLINA, Hana. Resisting illiberal futures: collective imagination and agency in the genesis of a social movement. V: Stanković, Biljana (ur.), Zittoun, Tania (ur.), Nikitović, Tijana (ur.). Theory as engagement: book of abstracts: 20–24 May, 2024, Faculty of Philosophy, University of Belgrade. [S. l.]: Faculty of Philosophy, University of Belgrade: Université de Neuchâtel: International Society for Theoretical Psychology, 2024. Str. 96.

– HAWLINA, Hana. Troublesome futures and what to do with them: personal and collective agency in relation to imagined futures. V: Stanković, Biljana (ur.), Zittoun, Tania (ur.), Nikitović, Tijana (ur.). Theory as engagement: book of abstracts: 20–24 May, 2024, Faculty of Philosophy, University of Belgrade. [S. l.]: Faculty of Philosophy, University of Belgrade: Université de Neuchâtel: International Society for Theoretical Psychology, 2024. Str. 93.

– JAGER, Matjaž, ŠUGMAN STUBBS, Katja. Inner emigration and lawyers in a wicked legal system. V: Social sciences 4 democracy: Annual Conference #1: Democratic backsliding in the era of permanent crises ; 26–28 June 2024 Roma Tre University, Rome, Italy. Ljubljana: Institute of Criminology at the Faculty of Law. 2024, 1 spletni vir.

– JAGER, Matjaž. Poslušnost avtoriteti in boj za skupno dobro: predavanje na Konferenci ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Ljubljana, 18. 9. 2024.

– JAGER, Matjaž. Repliciranje Milgramovog eksperimenta sa virtualnim nasiljem na virtualnom subjektu: predavanje, Medunarodna konferencija Rizična ponašanja u online okruženju u cilju prevencije nasilja na internetu, Sarajevo, 12. 12. 2024.

– KANDUČ, Zoran. Novoveški imperalizem, nezakni vo zlo in jedrska kataklizma: predavanje na Konferenci ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Ljubljana, 18. 9. 2024.

– LIPOVAC, Dean. Cannabis-related criminal offenses in Slovenia: trends and patterns. V: 24th Annual Conference of

the European Society of Criminology: 11–14 September 2024, Bucharest: Criminology goes East: EUROCRIM2024: book of abstracts. Bucharest: European Society of Criminology, 2024. Str. 268.

– MIHELJ PLESNIČAR, Mojca. Confronting imperfections: a study of judicial responses to sentencing disparity in Slovenia. V: 24th Annual Conference of the European Society of Criminology: 11–14 September 2024, Bucharest: Criminology goes East: EUROCRIM2024: book of abstracts. Bucharest: European Society of Criminology, 2024. Str. 295.

– MIHELJ PLESNIČAR, Mojca, ARNEŽ, Jasmina. Mladoletniška kriminaliteta in kazensko pravni odzivi nanje: pregled stanja in sodobnih izzivov v Sloveniji: predavanje, Odvetniška šola 2024, Portorož, 5. april 2024.

– MIHELJ PLESNIČAR, Mojca. Razumeti proces kaznovanja: uveljavljene ideje in novi pristopi: predavanje na Konferenci ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Ljubljana, 18. 9. 2024.

– MIHELJ PLESNIČAR, Mojca, BRIŠKI, Lora. Plea bargaining in Slovenia: shortcutting the shortcuts to conviction: predavanje na konferenci Negotiating Criminal Justice, Global Trends and the New Challenge of the European Public Prosecutor's Office, Genoa, 27. 9. 2024.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Od holokavsta do nakbe: kratko o genocidu spravno-filozofske in pravno-teoretične perspektive. V: Štajnpihler Božič, Tilen (ur.), Obreza, Timotej (ur.). Simpozij za pravno in socialno filozofijo 2024: zbornik povzetkov: 25. in 26. september 2024, Pravna fakulteta, Univerza v Ljubljani. Brezplačna e-izd. Ljubljana: Pravna fakulteta, 2024. Str. 27. ISBN 978-961-7162-18-9.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Legal analysis of the national »space mining laws« in light of environmental protection and sustainability. V: 75th International Astronautical Congress 2024: responsible place for sustainability: Milano, 14–18 September 2024. Paris: International Astronautical Federation. 2024, 1 spletni vir (1 datoteka pdf (1 str.)).

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Umetna inteligenca v vesolju: priložnosti in izzivi. V: DAMJAN, Matija (ur.). Konferenca Pravo v informacijski družbi: zbornik povzetkov. Ljubljana: Inštitut za primerjalno pravo: Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta, 2024. Str. 7.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. AI-enhanced space technology and its effects on human rights. V: SANCIN, Vasilka (ur.), et al. Artificial Intelligence and Human Rights: Global Conference on AI and Human Rights: conference proceedings from the Ljubljana 2024 conference: 13 – 14 June 2024, Faculty of Law, University of Ljubljana. Ljubljana: Litteralis, 2024. Str. 97. ISBN 978-961-94303-9-2.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Konflikt v Gazi in OZN: predavanje na srečanju »Mednarodnopravne dimenzije konfliktov v Ukrajini in Gazi ter odzivi mednarodnih organizacij«, Pravna fakulteta v Ljubljani, 10. jun. 2024.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Radikalnost in banalnost zla na primeru genocida: predavanje na Konferenci ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Ljubljana, 18. 9. 2024.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Supervision of private space actors through national legislations: lessons learned on the example of Slovenia: predavanje, konferenca Comparative visions in space law, Roma Tre University, Rim, 10. 2. 2024.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Štetne prakse ušutkivanja kritičnih glasova na internetu: Njemačko procesuiranje protivljenja genocidu u Gazi: studija slučaja: predavanje, Mednarodna konferencija Rizična ponašanja u online okruženju u cilju prevencije nasilja na internetu, Sarajevo, 12. 12. 2024.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. The crumbling of European democracy: a legal and criminological analysis of measures controlling the narrative regarding Israel–Palestine conflict. V: Social sciences 4 democracy: Annual Conference #1: Democratic backsliding in the era of permanent crises ; 26–28 June 2024 Roma Tre University, Rome, Italy. Ljubljana: Institute of Criminology at the Faculty of Law. 2024, 1 spletni vir.

– Gillett, Matthew, RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva, Grünfeld, Katja. Addressing the legal gap of responsibility of non-state actors for space pollution. V: 75th International Astronautical Congress 2024: responsible place for sustainability: Milano, 14–18 September 2024. Paris: International Astronautical Federation. 2024, 1 spletni vir (1 datoteka pdf (1 str.)).

– SALECL, Renata. Nova človekova pravica pred grožnjami od zgoraj: prispevek na 4. Predsedničinem forumu »Pravica do zdravega življenjskega okolja«, Brdo pri Kranju, 30. sept. 2024.

– SALECL, Renata. »Airspace Tribunal« project: predavanje, Closed Meeting of European Academies' Representatives, Berlin, 21 March 2024.

– SALECL, Renata. Kam gre ta svet?: predavanje, Managerski kongres 2024, Portorož, 27. 9. 2024.

– SALECL, Renata. Kam gremo: kot družba, posamezniki, država, svet?: predavanje na Konferenci ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Ljubljana, 18. 9. 2024.

– SALECL, Renata. Psychological and physical threats from the air: a demand for a new human right: predavanje, European Group for the Study of Deviance and Social Control 52nd Annual Conference, Vilnius, 29. 8. 2024.

– SALECL, Renata. Pravo na apatiju. V: Bašić, Goran (ur.). Promene: postjugoslovenski prostor tri decenije kasnije. Beograd: Institut društvenih nauka, 2024. Str. 303–313. Edicija Istraživanja. ISBN 978-86-7093-275-3.

– SALECL, Renata. Apathy, crime and permanent states of exception. V: 24th Annual Conference of the European Society of Criminology: 11–14 September 2024, Bucharest: Criminology goes East: EUROCRIM2024: book of abstracts. Bucharest: European Society of Criminology, 2024. Str. 100.

– SKOČIR, Manja. Ethical implications of AI-powered nudges in digital decision-making: Elektronski vir. V: BILETA Annual Conference 2024: British and Irish Law Education and Technology Association: [Dublin], 17. 4.–20. 4. 2024. [S. l.: s. n.]. 2024, 1 spletni vir.

– SKOČIR, Manja. Temna prepričevalna tehnologija – družbena škoda in (ne)primernost pravne regulacije. V: INFOSEK 2024, Nova Gorica, 4. – 6. september 2024. Šempeter pri Gorici: Palsit, d. o. o., 2024. 1 spletni vir.

– SKOČIR, Manja. Temni vzorci in odločanje: pravne in etične zagate v digitalnem okolju. V: DAMJAN, Matija (ur.). Konferenca Pravo v informacijski družbi: zbornik povzetkov. Ljubljana: Inštitut za primerjalno pravo: Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta, 2024. Str. 8.

– SKOČIR, Manja. Interseksijska manipulacija na spletu. V: 5. Konferenca Prava informacijske varnosti: zbornik 2024: 9. in 10. maj 2024, Portorož. 1. natis. Ljubljana: Lexpera, GV založba, 2024. Str. 7–12. ISBN 978–961–247–545–1.

– SKOČIR, Manja. Deviantni umetniki in deviantna umetnost: predavanje na Konferenci ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Ljubljana, 18. 9. 2024.

– SKOČIR, Manja. Regulisanje sadržaja koje kreiraju korisnici na društvenim mrežama – između zaštite slobode govora i sprečavanja štete: predavanje, Međunarodna konferencija Rizična ponašanja u online okruženju u cilju prevencije nasilja na internetu, Sarajevo, 12. 12. 2024.

– SKOČIR, Manja. Psychological mechanisms of 'dark' persuasion and cyber fraud: predavanje, 1st Cybersecurity Awareness Raising Conference "Reframing cybersecurity awareness raising", Ljubljana, 27. november 2024.

– SKOČIR, Manja, Vezjak, Boris, Sardoč, Mitja, Podreka, Jasna, Kuhar, Roman, Petrovec, Dragan. Novi obrazi družbene nasilja: predstavitev in pogovor ob tematski številki revije Dialogi: Ljubljana, Atrij ZRC SAZU, 9. 10. 2024.

– ŠARF, Pika. Vplivi upodatkovanja družbe na pravo in pravna regulacija uporabe (raziskovalnih) podatkov: predavanje, Posvet upodatkovanje družbenih ved, Ljubljana, SAZU, 17. 5. 2024.

– ŠARF, Pika. Kaj prinaša nova Uredba o političnem oglaševanju glede obdelave osebnih podatkov v političnih kampanjah? V: Damjan, Matija (ur.). Konferenca Pravo v informacijski družbi: zbornik povzetkov. Ljubljana: Inštitut za primerjalno pravo: Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta, 2024. Str. 8.

– ŠKETA, Živa. Criminalization of migration and mediated labour. V: 24th Annual Conference of the European Society of Criminology: 11–14 September 2024, Bucharest: Criminology goes East: EUROCRIM2024: book of abstracts. Bucharest: European Society of Criminology, 2024. Str. 64.

– ŠUGMAN STUBBS, Katja. Sodniško odločanje v izjemnih časih: predavanje na Konferenci ob sedemdesetletni-

ci Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Ljubljana, 18. 9. 2024.

– ZAVRŠNIK, Aleš, MIHELJ PLESNIČAR, Mojca. The right to a human judge in criminal justice settings. V: 2024 ASC Annual Meeting: Criminological research and education matters – people, policy, and practice in tumultuous times: San Francisco, 13. 11. 2024–6. 11. 2024. [S. l.]: American Society of Criminology, 2024. 1 spletni vir.

– ZAVRŠNIK, Aleš. Criminal justice data and GDPR: how to reconcile personal data protection with scientific research purposes. V: 24th Annual Conference of the European Society of Criminology: 11–14 September 2024, Bucharest: Criminology goes East: EUROCRIM2024: book of abstracts. Bucharest: European Society of Criminology, 2024. Str. 187.

– ZAVRŠNIK, Aleš. Fair trial implications of algorithmic justice. V: Sancin, Vasilka (ur.), et al. Artificial Intelligence and Human Rights: Global Conference on AI and Human Rights: conference proceedings from the Ljubljana 2024 conference: 13–14 June 2024, Faculty of Law, University of Ljubljana. Ljubljana: Litteralis, 2024. Str. 51. ISBN 978–961–94303–9–2.

– ZAVRŠNIK, Aleš. Proteverb – Pravni, etični in tehnološki vidiki obdelave besedilnih in govornih virov podatkov za znanstvene, raziskovalne in razvojne namene: predavanje, Odprti podatki in umetna inteligenca – predstavitev Ciljnih raziskovalnih projektov, Ljubljana, 12. 9. 2024.

10 Pedagoško delo delavcev, ki so imeli na inštitutu v letu 2024 sklenjeno redno delovno razmerje s polnim ali krajšim delovnim časom

Hana Hawlina

– Asistentka za socialno psihologijo na Filozofski Fakulteti Univerze v Ljubljani, vodenje vaj pri predmetih Konstrukcija socialnega sveta in Psihologija socialne moči in socialnega vpliva.

Matjaž Jager

– Soizvajalec predmetov Kriminaliteta belega ovratnika, Idejne predpostavke zločina in kazni, Odklonskost in literatura in Metodologija raziskovanja v kriminologiji, vse na doktorskem študiju, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani; predavanje v okviru predmeta Kazensko materialno pravo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, na temo »Eichmann in Milgram« gostujoči zunanji član komisije za zagovor doktorskih disertacij na Faculty of Law, University of Malta.

Zoran Kanduč

– Nosilec predmeta Družbena konstrukcija normalnosti ter sonosilec predmetov Kriminologija in kriminalitetna po-

litika, Idejne predpostavke zločina in kazni, doktorski študij, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani; vabljen predavanje z naslovom »Objekti kriminologije – zločini, kazniva dejanja, deviacije in konformistično vedenje« pri dodiplomskem predmetu Kriminologija in viktimologija (nosilec: prof. dr. Gorazd Meško) ter vabljen predavanje z naslovom »Imperialistična kaznovalna politika« pri dodiplomskem predmetu Kriminologija in viktimologija (nosilka: prof. dr. Katja Eman) na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru.

Dean Lipovac

– Izvajalec predmetov Napredne statistične metode v psihologiji in Načrtovanje raziskav in statistična analiza podatkov, magistrski program Psihologija, Univerza na Primorskem, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije; izvajalec predmeta Kvalitativno raziskovanje, dodiplomski program Biopsihologija, Univerza na Primorskem, Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije; izvajalec predmeta Uvod v raziskovalno delo, visokošolski program Zdravstvena nega, Univerza na Primorskem, Fakulteta za vede o zdravju.

Mojca Mihelj Plesničar

– Soizvajalka predmeta Uvod v pravo in kriminologijo, prva stopnja, izredni študij, in predmeta Penologija, druga stopnja, Socialna pedagogika, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani; soizvajalka predmeta Pravo in psihologija, druga stopnja, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani; sonosilka predmetov Kriminologija in kriminalitetna politika, Raziskovanje v kriminologiji, Teorija in praksa kaznovanja, doktorski študij, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, Kazensko materialno pravo na Kriminalističnem tečaju, Policijska uprava, Tacen, Ljubljana.

Renata Salecl

– Gostujoča predavateljica School of Law, Birkbeck College, London.

Aleš Završnik

– Nosilec predmetov Psihoanaliza in zločin ter Zločin in družbeni nadzor v informacijski družbi, doktorski študij, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani; sonosilec predmeta Kriminologija in kriminalitetna politika, doktorski študij, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani; sonosilec predmeta Varstvo zasebnosti v kazenskih postopkih, dodiplomski študij Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani; predavanja pri predmetu Pravni vidiki informacijskih tehnologij, magistrski študij, Fakulteta za računalništvo in informatiko; sodelovanje pri XII. Pitamičevem tekmovanju slovenskih študentov prava, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani ter sodelovanje pri med-

narodnem tekmovanju študentov ekonomije European Ethics Bowl, Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani; članstvo v komisiji za spremljanje doktorskega usposabljanja ter članstvo v komisiji za oceno doktorske naloge na Fakulteti za pravo, ekonomijo in finance Univerze v Luxemburgu; predavanja na Ludovika University of Public Service na Madžarskem.

Predavanja na tujih univerzah

– ARNEŽ, Jasmina. The youth justice paradox: young lives in the shadows of Slovenian penal exceptionalism: predavanje, The Crime, Justice & Society Seminar Series, University of Edinburgh, Edinburgh Law School, online, 28. februar 2024.

– AMBROŽ, Matjaž. Transition from coercion model to consent model of defining rape: the Slovenian solution: predavanje na „Universita degli Studi della Campania – Luigi Vanvitelli“, 21. feb. 2024.

– BADALIČ, Vasja. Preventive “security” detention: the new conceptualization of internment for imperative reasons of security: predavanje, Seminari di Filosofia del diritto, Università degli studi Roma Tre, Rim, 22. 2. 2024.

– ČUFAR, Kristina. Attacks on arts and the cultural sphere as a tool of Slovenian democratic backsliding during the Covid crisis: predavanje na IstanPol Institute, Istanbul, 15. maj 2024.

– SALECL, Renata. Muchos matices de apatía: desde los iliberales hasta los neoliberales: inavguralno predavanje, Universidad Argentina John F. Kennedy, Buenos Aires, 1. 11. 2024.

– SALECL, Renata. Can the heritage of Hiroshima prepare us for the new threats of possible nuclear attacks and other catastrophes in the future?: Peace and Heritage of Hiroshima & Nagasaki Special Workshop, Hiroshima University, 7. 5. 2024.

– SALECL, Renata. Trauma and ignorance: how people deal with memories of violence and war: predavanje, The 31st IPC Seminar, Hiroshima University, Graduate School of Humanities and Social Sciences, Hiroshima, 22. 5. 2024.

– ZAVRŠNIK, Aleš. Cybercrime and AI: predavanje, Ludovika University of Public Service, Budimpešta, 8. 10. 2024.

– ZAVRŠNIK, Aleš. Round table at the European Security and Defence College training: Ludovika University of Public Service, Budimpešta, 9. 10. 2024.

Mentorstva pri doktorskih disertacijah (bolonjski študij)

– DROBNJAK, Marko. Mojca MIHELJ PLESNIČAR [mentor]. Vloga percepcije govora pri oceni verodostojnosti pričanja: doktorska disertacija. Ljubljana: [M. Drobnjak], 2024. XVI, 338 str., ilustr.

Mentorstva pri magistrskih delih (bolonjski študij)

– Jeromelj, Lovrena. Mojca MIHELJ PLESNIČAR [mentor]. Emocionalno delo v kazenskem pravosodju: magistrsko diplomsko delo. Ljubljana: [L. Jeromelj], 2024. VII, 43 str.

– Hojs, Ema. Kristina ČUFAR [mentor]. Pravni in etični vidiki problematike otrok v povezavi s socialnimi omrežji: (magistrsko diplomsko delo). Ljubljana: [E. Hojs], 2024. 35 f.

Somentor pri magistrskih delih (bolonjski študij)

– Aškerc, Klara. Maja Smrdu [mentor]. Dean LIPOVAC [somentor]. Povezanost perfekcionizma s stresom in motnjami prehranjevanja pri slovenskih ritmičnih gimnastičarkah: magistrsko delo = The connection between perfectionism, stress and disordered eating among Slovenian rhythmic gymnasts. Koper: [K. Aškerc], 2024. 1 spletni vir (1 datoteka PDF (VI, 51 str.)), ilustr.

11 Delo knjižnice in založbe

Knjižnica inštituta deluje kot aktivna članica v sistemu vzajemne katalogizacije COBISS in v vzajemno bazo COBIB redno vnaša podatke o novih knjigah, revijah ter bibliografskih enotah delavcev inštituta. S svojo zbirko pomembno podpira znanstveno, raziskovalno in pedagoško delo zaposlenih.

Bibliografska obdelava gradiva je v letu 2024 zajela 235 enot (tj. monografij, serijskih publikacij, sestavnih delov in izvedenih del). Ob koncu leta 2024 je knjižnični sklad inštituta obsegal 12.713 katalogiziranih enot gradiva v sistemu COBISS. Knjižnica inštituta hrani 27.938 enot gradiva, ki pa še ni v celoti katalogizirano v vzajemnem katalogu. Število enot gradiva v knjižnici se je zmanjšalo zaradi odpisa 624 inventarnih enot (odpisali smo diplomske naloge, magistrske naloge /bolonjski študij/ ter dvojnice starejših izvodov monografskih publikacij).

Iz knjižnice je bilo izposojenih 719 monografskih publikacij in deset serijskih publikacij. Dostop do vrhunskih tujih kriminoloških revij vsem raziskovalcem inštituta, delavcem in študentom fakultet, visokih in višjih šol ter drugim uporabnikom s članstvom v knjižnici inštituta, je omogočen s konzorcijskim sodelovanjem za nabavo tujih periodičnih publikacij Sage Premier ter Oxford Universtiy press (konzorcij COSEC).

Sedemdeseto obletnico inštituta smo obeležili tudi z izdajo jubilejnega zbornika Odklonsko, nepravo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma:

razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, ki ga je uredil dr. Zoran Kanduč. Jubilejni zbornik obravnava moralno, pravno in politično problematične (nevarne, škodljive in nepravilne) pojave (ter njihove ključne protagoniste), ki doslej še niso bili ustrezno analizirani (opisani in razloženi) v slovenski kriminologiji. Bralcu ponuja teoretska, konceptualna in normativna oprijemališča za boljše razumevanje in (o)vrednotenje ekonomskih, političnih in ideoloških procesov v okviru nacionalne države, EU in svetovne ureditve.

V sozaložništvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Inštituta za kriminologijo in Pravne fakultete Univerze v Ljubljani je izšla nova monografija z naslovom *Otrok kot žrtev kaznivih dejanj*. Monografijo so uredile prof. dr. Alenka Šelih, prof. dr. Katja Filipčič in dr. Lora Briški. Monografija se ukvarja z nekaterimi pravnimi vidiki položaja, ko se otrok znajde v vlogi žrtve. Obravnava otroka, ki je žrtev kaznivega dejanja, in žrtev v drugih okoliščinah, povezanih s civilnim, zlasti družinskim pravom. Posveča pa se tudi problematiki otroka kot žrtve v mednarodnem pravu, v času vojne ali oboroženih spopadov.

Pri založbi Palgrave MacMillan je izšla nova znanstvena monografija dr. Vasje Badaliča. Knjiga z naslovom *Preventive Warfare: Hegemony, Power, and the Reconceptualization of War* ponuja kritično analizo rekonceptualizacije preventivnega vojskovanja v 21. stoletju. Razpravlja o tem, kako so ZDA vzpostavile nov pravni okvir za preventivno vojskovanje ter vpeljale številne nezakonite prakse v preventivne vojaške operacije, ki so kršile nekatera temeljna načela mednarodnega humanitarnega prava in prava človekovih pravic.

Pri založbi Springer Nature je izšla nova monografija z naslovom *Legal, Ethical, and Medical Aspects of Triage*, ki jo je uredila prof. dr. Renata Salecl. Knjiga preučuje ključne etične, pravne in medicinske dileme, povezane z odločanjem o triazi med pandemijo, ko so sredstva za zdravljenje omejena. Monografija se osredotoča na izkušnje iz pandemije covid-19, ki je razkrila resničnost teh dilem na svetovni ravni. Če so bile razprave o triazi v preteklosti večinoma teoretične, je pandemija prinesla konkretne izzive in razprave o tem, ali naj odločitve upoštevajo egalitarna načela ali utilitaristični način obravnave, osredotočen na reševanje čim več življenj. V novi knjigi so zbrani pogledi avtorjev z različnih področij, ki ponujajo interdisciplinaren vpogled v problematiko. Monografija je dragocen prispevek k razumevanju zapletenosti odločanja v kriznih situacijah in ponuja vpogled v različne odzive, ki so jih med pandemijo sprejele različne države.

12 Bibliografija delavcev inštituta v letu 2024

Delavci inštituta so v letu 2024 samostojno ali v soavtorstvu objavili šest monografij in drugih zaključnih del ter 73 člankov v znanstvenih in strokovnih revijah ter dnevnem časopisju. V različnih medijih je bilo objavljenih sedemnajst intervjujev z delavci inštituta, ki so gostovali tudi v petnajstih radijskih in televizijskih oddajah. Bili so tudi mentorji in somentorji pri treh magistrskih nalogah in eni doktorski disertaciji, člani v šestnajstih uredništvih ter recenzenti pri devetnajstih revijah in trinajstih monografskih publikacijah.

Znanstveni članki

- AMBROŽ, Matjaž. What are the achievements of theorising punishment?. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. okt.–dec. 2024, letn. 75, št. 4, str. 269–276. ISSN 0034–690X.
- AMBROŽ, Matjaž. O problemu kazenske odgovornosti: po 65 letih: izročilo pravne znanosti. *Pravnik: revija za pravno teorijo in prakso*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 79, št. 3/4, str. 197–199, 223–224. ISSN 0032–6976.
- ARNEŽ, Jasmina, MIHELJ PLESNIČAR, Mojca. Razkorak med teorijo in prakso: empirični vpogled v obravnavo mladoletnih storilcev kaznivih dejanj v Sloveniji. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. jan.–mar. 2024, letn. 75, št. 1, str. 57–71. ISSN 0034–690X
- BEZLAJ, Alina. Kritična analiza psihološkega znanstvenega diskurza o terorizmu = Critical analysis of academic psychological discourse on terrorism. *Psihološka obzorja: slovenska znanstveno-strokovna psihološka revija*. [Spletna izd.]. 2024, letn. 33, str. 21–29. ISSN 2350–5141.
- BRIŠKI, Lora. The power of the prosecution to modify criminal charges and the implications for the defendant's position. *Glasnik Advokatske komore Vojvodine*. 2024, vol. 96, no. 3, str. 819–837. ISSN 2683–5967.
- ČUFAR, Kristina. Programska/strojna oprema UI kot problem uma/telesa: globalne dobavne verige, delavci v senci in zavržena življenja. *Zbornik znanstvenih razprav*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 84, str. 303–334, 360–361. ISSN 1854–3839.
- ČUFAR, Kristina, Kapun, Andrej. Poison or panacea: a decade of parliamentary discourse on cannabis regulation in Slovenia. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. okt.–dec. 2024, letn. 75, št. 4, str. 332–348. ISSN 0034–690X.
- FILIPČIČ, Katja, BERTOK, Eva. Prepoved približevanja in intimnopartnersko nasilje. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. jan.–mar. 2024, letn. 75, št. 1, str. 44–58, ilustr. ISSN 0034–690X.
- FILIPČIČ, Katja, SKOČIR, Manja. Regulation of sexual harassment in the academic environment: between legal regulations and ethical codes. *Annales: anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 34, št. 3, str. 343–356. ISSN 1408–5348.
- Simončič, Katja, JAGER, Matjaž, MIHELJ PLESNIČAR, Mojca. Nevtralizacija beloovratniške kriminalitete: analiza medijskih izjav in tehnik nevtralizacije v slovenskih tajkunskih procesih. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. jan.–mar. 2024, letn. 75, št. 1, str. 30–43. ISSN 0034–690X.
- KANDUČ, Zoran. Dobro, zlo, normalno in odklonsko na socialistični poti v kapitalizmu. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. jan.–mar. 2024, letn. 75, št. 1, str. 11–29. ISSN 0034–690X.
- MIHELJ PLESNIČAR, Mojca. The challenges of being imperfect: how do judges and prosecutors deal with sentencing disparity. *Frontiers in sociology*. 2024, vol. 9, 1 spletni vir (1 datoteka pdf (16 str.)). ISSN 2297–7775.
- PRESTOR, Luka Gal, ARNEŽ, Jasmina, MIHELJ PLESNIČAR, Mojca. Putting people behind closed doors: an analysis of social care detention in Slovenia. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. okt.–dec. 2024, letn. 75, št. 4, str. 316–331. ISSN 0034–690X
- RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. AI—a possible solution to the threats against human lives arising from space objects?. *Zbornik znanstvenih razprav*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 84, str. 279–306. ISSN 1854–3839.
- RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva, Medičevc, Anže. From “never again” to “once more”: the obligation of states parties to the Genocide Convention to prevent genocide in Gaza. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. okt.–dec. 2024, letn. 75, št. 4, str. 304–315. ISSN 0034–690X.
- SALECL, Renata. Exemples de sublimation face à l'angoisse de la fin du monde. *Savoirs et clinique: revue de psychanalyse*. octobre 2024, n. 31, str.99–104, 176. ISSN 1634–3298.
- SKOČIR, Manja. Governing digital spaces: addressing illegal and harmful user-generated content on online platforms. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. okt.–dec. 2024, letn. 75, št. 4, str. 290–303. ISSN 0034–690X.
- ŠKETA, Živa. Korporativni najemodajalci: pravne osebe in stanovanjski najem v ljubljanskih novogradnjah. *Teorija in praksa: revija za družbena vprašanja*. 2024, letn. 61, št. 1, str. 153–171, 244–245, tabela. ISSN 0040–3598.
- ZAVRŠNIK, Aleš, RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva, LAZAREVIČ PADAR, Kristina, STARIHA, Andraž. Nadzor nad podatki in raziskovanje v kriminologiji. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. jan.–mar. 2024, letn. 75, št. 1, str. 72–89. ISSN 0034–690X.
- ZAVRŠNIK, Aleš, BRIŠKI, Lora, MIHELJ PLESNIČAR, Mojca. Digitalisation of the Slovenian justice system and its discontents. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. okt.–dec. 2024, letn. 75, št. 4, str. 277–289. ISSN 0034–690X.

Strokovni članki

- AMBROŽ, Matjaž. Nič storiti, ko bi morali ukrepati. Gledališki list Mestnega gledališča ljubljanskega. 2024, let. 74, št. 11, str. 15–19. ISSN 1580–9609.
- BALAŽIC, Marko. „Potem pa že raje pumpe ropam“ – o plačni in kadrovske problematiki strokovnih sodelavcev v slovenskem sodstvu. Pravna praksa: PP. [Tiskana izd.]. 21. nov. 2024, leto 43, št. 45, str. 8–9, z avtorj. sl. ISSN 0352–0730.
- ČUFAR, Kristina. Pravne ovire za raziskovalce novih metod zdravljenja razpoloženskih motenj v Sloveniji. TFL glasnik. 8. okt. 2024, letn. 16, št. 29. ISSN 2350–5753.
- ČUFAR, Kristina. Pomanjkljivosti slovenske kriminalitetne politike v zvezi s konopljo. TFL glasnik. 10. dec. 2024, letn. 16, št. 37, z avtorj. sl. ISSN 2350–5753.
- HAWLINA, Hana. Kdo laže, kdo laže?: moč in družbena konstrukcija resničnosti. Gledališki list Mestnega gledališča ljubljanskega. 2024, let. 74, št. 13, str. 15–19. ISSN 1580–9609.
- RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva, Mediževc, Anže. Gaza: nujnost premika od nemih opazovalcev do aktivnih preprečevalcev genocida. TFL glasnik. 3. sep. 2024, letn. 16, št. 24, z avtorj. sl. ISSN 2350–5753.
- SKOČIR, Manja, ZAVRŠNIK, Aleš. Nasilje avtomatizacije: intersekcijska digitalna manipulacija. Dialogi. 2024, letn. 60, št. 5/6, str. 131–143, ilustr. ISSN 0012–2068.

Poljudni članki

- AMBROŽ, Matjaž. Kdo brije brivca?. Pravna praksa: PP. [Tiskana izd.]. 22. feb. 2024, leto 43, št. 8, str. 22, ilustr. ISSN 0352–0730.
- AMBROŽ, Matjaž. Pošta, telegraf in telefon. Pravna praksa: PP. [Tiskana izd.]. 6. jun. 2024, leto 43, št. 22/23, str. 20. ISSN 0352–0730.
- AMBROŽ, Matjaž. Problem absentizma. Pravna praksa: PP. [Tiskana izd.]. 22. avg. 2024, leto 43, št. 29/30, str. 26, ilustr. ISSN 0352–0730.
- AMBROŽ, Matjaž. Spodnja premisa. Pravna praksa: PP. [Tiskana izd.]. 26. sep. 2024, leto 43, št. 35/36, str. 20, ilustr. ISSN 0352–0730.
- AMBROŽ, Matjaž. Oportunitetni strošek. Pravna praksa: PP. [Tiskana izd.]. 19. dec. 2024, leto 43, št. 49/50, str. 28, z avtorj. sl. ISSN 0352–0730.

Samostojni znanstveni sestavki ali poglavja v monografski publikaciji

- AMBROŽ, Matjaž. Kazenskoppravna znanost – kot poklic. V: KANDUČ, Zoran (ur.). Odklonsko, nepravdo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega

imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. Str. 79–91, 360, 366. ISBN 978–961–6503–38–9.

– AMBROŽ, Matjaž. Alenka Šelih. V: Ratej, Mateja (ur.). Osebnosti slovenske humanistike in družboslovja. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2024. Str. 227–239, portret. Življenje in dela, 32, Biografske študije, 23. ISBN 978–961–05–0844–1. ISSN 2385–9792.

– ARNEŽ, Jasmina. Otroci kot storilci kaznivih dejanj: (ne)ustreznost kazenskoppravnega odziva. V: Šelih, Alenka (ur.), FILIPČIČ, Katja (ur.), BRIŠKI, Lora (ur.). Otrok kot žrtev kaznivih ravnanj. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti: Pravna fakulteta, 2024. Str. 147–163, 171, 179. Razprave, 42. ISBN 978–961–268–103–6.

– BERTOK, Eva. Women in prison in Slovenia: Ig prison through time. V: Čopić, Sanja (ur.), Batričević, Ana (ur.). Prison environment: a female perspective. Belgrade: Institute of Criminological and Sociological Research, 2024. Str. 123–144, tabele; graf. ISBN 978–86–80756–68–4.

– BERTOK, Eva. Medvrstniško nasilje. V: Šelih, Alenka (ur.), FILIPČIČ, Katja (ur.), BRIŠKI, Lora (ur.). Otrok kot žrtev kaznivih ravnanj. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti: Pravna fakulteta, 2024. Str. 111–121, 169–170, 177–178. Razprave, 42. ISBN 978–961–268–103–6.

– BEZLAJ, Alina, TADIČ, Darja. Interpersonal dynamics, violence and distrust in a women's prison in Slovenia. V: Čopić, Sanja (ur.), Batričević, Ana (ur.). Prison environment: a female perspective. Belgrade: Institute of Criminological and Sociological Research, 2024. Str. 145–155. ISBN 978–86–80756–68–4.

– BRIŠKI, Lora. Položaj otroka kot oškodovanca v kazenskem postopku. V: Šelih, Alenka (ur.), FILIPČIČ, Katja (ur.), BRIŠKI, Lora (ur.). Otrok kot žrtev kaznivih ravnanj. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti: Pravna fakulteta, 2024. Str. 122–135, 170, 178. Razprave, 42. ISBN 978–961–268–103–6.

– BRIŠKI, Lora, AMBROŽ, Matjaž, SALECL, Renata. Triage decisions during the Covid–19 pandemic: clinical guidelines, legal principles, and public opinion. V: SALECL, Renata (ur.). Legal, ethical and medical aspects of triage: whom to save during a pandemic?. Cham: Springer, cop. 2024. Str. 69–88. European Union and its neighbours in a globalized world (Print), vol. 18. ISBN 978–3–031–73753–4. ISSN 2524–8928.

– BRIŠKI, Lora, Vrečer, Nesa. Addressing the problem of choice in an overloaded health care system: a review of medical association and ethics commission documents on triage during the Covid–19 epidemic. V: SALECL, Renata

(ur.). *Legal, ethical and medical aspects of triage: whom to save during a pandemic?*. Cham: Springer, cop. 2024. Str. 89–112. *European Union and its neighbours in a globalized world (Print)*, vol. 18. ISBN 978-3-031-73753-4. ISSN 2524-8928.

– ČUFAR, Kristina. Prokrastinacija: vsakodnevni upor mesa in nedospela apokalipsa. V: KANDUČ, Zoran (ur.). *Odklonsko, nepravo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti*. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. Str. 51–76, 359, 365. ISBN 978-961-6503-38-9.

– ČUFAR, Kristina. Ustava v vernakularju. V: Zagorc, Saša (ur.), Bardutzky, Samo (ur.), Baraggia, Antonia. *Ustava na robu izrednega stanja: zbornik ob trideseti obletnici Ustave Republike Slovenije: s posebno zbirko esejev v angleškem jeziku "Covid-19 and the Constitution" (Covid-19 in ustava)*. 1. izd. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pravna fakulteta, 2024. Str. 44–67. ISBN 978-961-7162-14-1.

– DROBNJAK, Marko, BRIŠKI, Lora. Are ethical standards on Covid-19 triage shaped by one's profession or age group?: a survey of the Slovenian public. V: SALECL, Renata (ur.). *Legal, ethical and medical aspects of triage: whom to save during a pandemic?*. Cham: Springer, cop. 2024. Str. 129–155, ilustr. *European Union and its neighbours in a globalized world (Print)*, vol. 18. ISBN 978-3-031-73753-4. ISSN 2524-8928.

– FILIPČIČ, Katja, BERTOK, Eva. Izpostavljenost otrok intimnopartnerskemu nasilju. V: Šelih, Alenka (ur.), FILIPČIČ, Katja (ur.), BRIŠKI, Lora (ur.). *Otrok kot žrtev kaznivih ravnanj*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti: Pravna fakulteta, 2024. Str. 93–110, 169, 177, tabele. *Razprave*, 42. ISBN 978-961-268-103-6.

– JAGER, Matjaž. The clash of ethics in tragic medical triage and the potential for moral distress. V: SALECL, Renata (ur.). *Legal, ethical and medical aspects of triage: whom to save during a pandemic?*. Cham: Springer, cop. 2024. Str. 53–66. *European Union and its neighbours in a globalized world (Print)*, vol. 18. ISBN 978-3-031-73753-4. ISSN 2524-8928.

– JAGER, Matjaž. Zlo v imenu dobrega v filmu *Interesno območje*. V: KANDUČ, Zoran (ur.). *Odklonsko, nepravo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti*. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. Str. 171–180, 361, 367–368. ISBN 978-961-6503-38-9.

– KANDUČ, Zoran. Krize, izredna stanja in druge kapitalistične katastrofe v kriminološki perspektivi. V: KANDUČ, Zoran (ur.). *Odklonsko, nepravo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti*. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni

fakulteti, 2024. Str. 183–356, 362–363, 368–369. ISBN 978-961-6503-38-9.

– MIHELJ PLESNIČAR, Mojca, PRESTOR, Luka Gal. Spolne zlorabe otrok v Sloveniji: značilnosti storilcev in žrtev skozi prizmo sodnih odločb. V: Šelih, Alenka (ur.), FILIPČIČ, Katja (ur.), BRIŠKI, Lora (ur.). *Otrok kot žrtev kaznivih ravnanj*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti: Pravna fakulteta, 2024. Str. 71–92, 168–169, 176–177, tabele. *Razprave*, 42. ISBN 978-961-268-103-6.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Space technology and environmental harm: the role of astro-green criminology. V: Bartóki-Gönczy, Balázs (ur.), Sulyok, Gábor (ur.). *The new space age: legal and policy perspectives*. Budapest: Ludovika University Press, 2024. Str. 263–296. ISBN 978-963-653-149-2.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva. Razprava o naravi zla in genocidu kot njegovem ultimativnem izrazu s historično-teoretične, literarne in sodobne perspektive. V: KANDUČ, Zoran (ur.). *Odklonsko, nepravo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti*. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. Str. 147–170, 361, 367. ISBN 978-961-6503-38-9.

– SALECL, Renata. Apatija in krepitev avtoritarnosti v neoliberalnem postsocializmu. V: KANDUČ, Zoran (ur.). *Odklonsko, nepravo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti*. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. Str. 39–50, 359, 365. ISBN 978-961-6503-38-9.

– Štajnpihler BOŽIČ, Tilen, SKOČIR, Manja. Triage and the underlying principles of discrimination law. V: SALECL, Renata (ur.). *Legal, ethical and medical aspects of triage: whom to save during a pandemic?*. Cham: Springer, cop. 2024. Str. 3–37. *European Union and its neighbours in a globalized world (Print)*, vol. 18. ISBN 978-3-031-73753-4. ISSN 2524-8928.

– SKOČIR, Manja, JANKOVIČ, Aleksej. Lepota in zveri: o grešnih umetnikih in izkoriščanju. V: KANDUČ, Zoran (ur.). *Odklonsko, nepravo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti*. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. Str. 119–145, 361, 367. ISBN 978-961-6503-38-9.

– ŠUGMAN STUBBS, Katja. Boj za pravno državo: pravni in družbeni vidiki odločanja Ustavnega sodišča v času epidemije covid-19. V: KANDUČ, Zoran (ur.). *Odklonsko, nepravo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti*. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. Str. 93–116, 360, 366–367. ISBN 978-961-6503-38-9.

Samostojni strokovni sestavki ali poglavja v monografski publikaciji

- HAWLINA, Hana. Majhni projekti za velike spremembe. V: Peterlin, Marko (ur.), Plevnik, Nina (ur.). Podnebne akcije: projekti članic Mreže za prostor za naslavljanje podnebnih sprememb: 2020–2023. Ljubljana: IPoP – Inštitut za politike prostora, 2024. Str. 82–83. ISBN 978–961–96608–1–2.
- SALECL, Renata. Se boste izvili iz primeža neoliberalne tesnobe?. V: Vidmar, Ksenija H. (ur.), et al. Pisma zamcem. 1. izd. Ljubljana: Založba Univerze, 2024. Str. 35–40, portret. ISBN 978–961–297–275–2.

Recenzije, prikazi knjig, kritike

- BALAŽIC, Marko. Otrok kot žrtev kaznivih ravnanj. Pravna praksa: PP. [Tiskana izd.]. 7. nov. 2024, leto 43, št. 42/43, str. 44–45, ilustr. ISSN 0352–0730.
- BALAŽIC, Marko. Otrok kot žrtev kaznivih ravnanj. Pravnik: revija za pravno teorijo in prakso. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 79, št. 7/8, str. 491–498, 533–534. ISSN 0032–6976.
- HAFNER, Miha. Preventivna (ne)pravičnost: preprečevanje kriminalitete in družbene škode: preprečevanje kriminalitete in družbene škode. Pravna praksa: PP. [Tiskana izd.]. 25. apr. 2024, leto 43, št. 17, str. 32–33, ilustr. ISSN 0352–0730.

Predgovori, uvodniki, spremne besede

- KANDUČ, Zoran. Preliminarna pojasnila. V: KANDUČ, Zoran (ur.). Odklonsko, nepravno in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. Str. 7–25. ISBN 978–961–6503–38–9.
- SALECL, Renata. Preface. V: SALECL, Renata (ur.). Legal, ethical and medical aspects of triage: whom to save during a pandemic?. Cham: Springer, cop. 2024. Str. v–vi. European Union and its neighbours in a globalized world (Print), vol. 18. ISBN 978–3–031–73753–4. ISSN 2524–8928.
- ZAVRŠNIK, Aleš. Ob 70. jubileju Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani: refleksija trenutka. V: KANDUČ, Zoran (ur.). Odklonsko, nepravno in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. Str. 27–36. ISBN 978–961–6503–38–9.
- ZAVRŠNIK, Aleš. Ob 70. jubileju Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani: refleksija trenutka. Revija za kriminalistiko in kriminologijo. jan.–mar. 2024, letn. 75, št. 1, str. 5–10, ilustr. ISSN 0034–690X.

- ZAVRŠNIK, Aleš. On the occasion of the 70th anniversary of the Institute of Criminology at the Faculty of Law Ljubljana. Revija za kriminalistiko in kriminologijo. okt.–dec. 2024, letn. 75, št. 4, str. 265–268. ISSN 0034–690X.

Polemike, diskusijski prispevki, komentarji

- Valadžija, Marko, AMBROŽ, Matjaž. Prenatrpani zapori: kako bodo presojali, katerega zapornika začasno izpustiti?. N1. 9. okt. 2024, 1 spletni vir, ilustr.
- RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva (intervjuvanec). Pogovoriti se moramo o genocidu. Delo.si. [Spletna izd.]. 17. maj 2024, 1 spletni vir, fotogr. ISSN 1854–6544.
- SALECL, Renata. Grožnja iz zraka. Delo, Sobotna priloga. [Tiskana izd.]. 6. jan. 2024, leto 66, št. 04. ISSN 0350–7521, ISSN 1580–3007.
- SALECL, Renata. Sram. Delo, Sobotna priloga. [Tiskana izd.]. 2. mar. 2024, let. 66, št. 51, ilustr. ISSN 0350–7521, ISSN 1580–3007.
- SALECL, Renata. Gor in dol do poloma. Delo, Sobotna priloga. [Tiskana izd.]. 2. nov. 2024, let. 66, št. 253, ilustr. ISSN 0350–7521, ISSN 1580–3007.
- SALECL, Renata. Človeška napaka. Delo, Sobotna priloga. [Tiskana izd.]. 26. apr. 2024, leto 66, št. 97. ISSN 0350–7521, ISSN 1580–3007.
- SALECL, Renata. Tržnica za poroke. Delo, Sobotna priloga. [Tiskana izd.]. 29. jun. 2024, leto 66, št. 148. ISSN 0350–7521, ISSN 1580–3007.
- SALECL, Renata. Bela in črna zavist. Delo, Sobotna priloga. [Tiskana izd.]. 31. avg. 2024, leto 66, št. 201. ISSN 0350–7521, ISSN 1580–3007.

Intervjuji

- Lovšin, Peter (oseba, ki intervjuva), MIHELJ PLESNIČAR, Mojca (intervjuvanec). Ideja kaznovanja ni v tem, da se storilcu maščujemo: Mojca M. Plesničar, kriminologinja. Dnevnik, Dnevnikov objektiv. [Tiskana izd.]. 11. maj 2024, leto 74, št. 107, str. 14–16, fotogr. ISSN 1318–0320, ISSN 1854–6781.
- Merljak, Sonja (oseba, ki intervjuva), RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva (intervjuvanec). Vsaka žrtev vojne si za služi podporo. Časoris: moj prvi spletni časopis. 24. 7. 2024, ilustr. ISSN 2670–4250.
- SALECL, Renata (intervjuvanec), Escobar, Paula (oseba, ki intervjuva). Renata Salecl: "los políticos populistas de todo el mundo son expertos en incitar a la ansiedad". La Tercera. 2. nov. 2024, 1 spletni vir, fotogr. ISSN 0717–8050.
- SALECL, Renata (intervjuvanec), Volk, Luka (oseba, ki intervjuva). «Živimo v času, ko že sami voditelji ne verjamejo več, da jim ljudje verjamejo. In to je ključno – da nekako živimo v situaciji nenehnega dvoma, kaj je res in kaj ni»:

Renata Salecl, filozofinja in sociologinja. Mladina. [Tiskana izd.]. 25. okt. 2024, [št.]43, str. 39–43, ilustr. ISSN 0350–9346.

– SALECL, Renata (intervjuvanec), Obolnar, Sabina (oseba, ki intervjuva). Imam pravico zapreti oči?: prof. dr. Renata Salecl, filozofinja, sociologinja in pravna teoretičarka. Ona plus. [Tiskana izd.]. 5. mar. 2024, leto 14, št. 2, str. 14–18, ilustr. ISSN 2232–285X.

– SALECL, Renata (intervjuvanec). "Posameznik je danes bolj ogrožen kot prej": častna občanka Renata Salecl. SGlasnik: med Uršljo in Pohorjem. nov. 2024, letn. 12, št. 11, str. 4, fotogr. ISSN 2232–6456.

Znanstvene monografije

– BADALIČ, Vasja. Preventive warfare: hegemony, power and the reconceptualization of war. Cham: Palgrave Macmillan, cop. 2024. XI, 222 str. ISBN 978–3–031–68641–2.

– BEZLAJ, Alina. A place of ruptures and bonds: the (re)making of a Dublin suburb. Ljubljana: Založba Univerze, 2024. 167 str., ilustr. Zbirka Zupaničeva knjižnica, št. 56. ISBN 978–961–297–448–0. ISSN 1855–671X.

– Šelih, Alenka (urednik), FILIPČIČ, Katja (urednik), BRIŠKI, Lora (urednik). Otrok kot žrtev kaznivih ravnanj. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti: Pravna fakulteta, 2024. 191 str., tabele, graf. prikazi. Razprave, 42. ISBN 978–961–268–103–6.

– KANDUČ, Zoran (urednik). Odklonsko, nepravdo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti. V Ljubljani: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. 380 str. ISBN 978–961–6503–38–9.

– SALECL, Renata (urednik). Legal, ethical and medical aspects of triage: whom to save during a pandemic?. Cham: Springer, cop. 2024. X, 195 str., ilustr. European Union and its neighbours in a globalized world (Print), vol. 18. ISBN 978–3–031–73753–4. ISSN 2524–8928.

Elaborati, predštudije, študije

– Peña Acuña, Beatriz, Fernández–Aller, Celia, D'antonio Maceiras, Sergio, Cabral Dos Santos Veiga, Margarida Paula, Schellekens, Jasper, Bonello Rutter Giappone, Krista, ZAVRŠNIK, Aleš, ŠARF, Pika, RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva, Binark, Mutlu, et al. Qualitative report on the implementation and scope of artificial intelligence in various countries through focus group discussions. [S. l.: s. n., 2024]. [24] str., tabele.

Radijske ali televizijske oddaje, podkasti, intervjuji, novinarske konference

– Dekleva, Goran (oseba, ki intervjuva), BADALIČ, Vasja (intervjuvanec). Kako je ameriška doktrina preventivnih vojn spremenila svet?. Ljubljana: Radiotelevizija Slovenija javni zavod, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (45 min, 04 sek)). Glasovi svetov.

– Hvalc, Luka (oseba, ki intervjuva), BADALIČ, Vasja (intervjuvanec), Lattif, Robert (intervjuvanec), Peljhan, Marko (intervjuvanec). Vojne 20.24: ko ubijajo algoritmi. Ljubljana: Radiotelevizija Slovenija javni zavod, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (25 min, 32 sek)). Frekvenca X.

– BRIŠKI, Lora (intervjuvanec), Čertanec, Ana (voditelj oddaje). Kazenski postopek (asist. dr. Lora Briški). Ljubljana: [A. Čertanec], 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (47 min., 16 sek.)). Vešči prava, epizoda 71. ISSN 2784–4412.

– Pehar, Alja (intervjuvanec), HAWLINA, Hana (intervjuvanec). Psihologija NE/poslušnosti. Ljubljana: Radio študent, 2024. Psihoteka.

– MIHELJ PLESNIČAR, Mojca. Peticija za ostrejšo kazni proti pedofilom: izjava v oddaji Odmevi, RTV SLO 1, 23. 1. 2024

– Accetto Vranac, Neva (oseba, ki intervjuva), MIHELJ PLESNIČAR, Mojca (oseba, ki intervjuva). Slovenski zapori pokajo po šivih. Ljubljana: Zavod Radio Študent, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (39 min, 14 sek)). Kultivator.

– RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva (intervjuvanec), Masten, Aljoša (oseba, ki intervjuva), Slaček, Nina (oseba, ki intervjuva). Čigava bo zemlja na Luni in drugi pravni paradoksi v novi vesoljski dobi. Ljubljana: Radiotelevizija Slovenija javni zavod, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (93 min, 14 sek)). ApolloLajka.

– Ratej, Maja (oseba, ki intervjuva), RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva (intervjuvanec), Zwitter, Tomaž (intervjuvanec). Gneča na nebu: komu koristi plejada satelitov?. Ljubljana: Radiotelevizija Slovenija javni zavod, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (23 min, 30 sek)). Oddaja Vroči mikrofon.

– Milenkovič, Rok (oseba, ki intervjuva), RAMUŠ CVETKOVIČ, Iva (intervjuvanec). Iva Ramuš Cvetkovič. Ljubljana: Radio Študent, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka (26 min, 32 sek)). APR intervju.

– ZAVRŠNIK, Aleš. [Pogovor z dr. Alešem Završnikom, direktorjem Inštituta za kriminologijo]. Sydney: 2GLE, 2024. 1 spletni vir (1 zvočna datoteka [21 min, 30 sek]). Voice of Slovenian Australians Sydney.

Strokovni filmi, videoposnetki ali zvočni posnetki

– Ploštajner, Jasmina, ZAVRŠNIK, Aleš. Kaj je „ej aj“?. [Ljubljana]: Danes je nov dan; [San Bruno]: You Tube [distributer], 2024. 1 spletni vir (1 videodatoteka (41 min, 38 sek)).

Uredništva

- Cyberspace conference ... ZAVRŠNIK, Aleš (član uredniškega odbora). Brno: Ústav práva a technologií, [2003]–.
- Digital war. SALECL, Renata (gostujoči urednik, član uredniškega odbora). [London?]: Palgrave Macmillan, 2020–. ISSN 2662–1983.
- Ideo. JAGER, Matjaž (član uredniškega odbora). Iași: [s.n.], 2016–. ISSN 2537–124X.
- Kriminologija & socialna integracija: časopis za kriminologiju, penologiju i poremećaje u ponašanju. KANDUČ, Zoran (član uredniškega odbora). Zagreb: Fakultet za defektologiju, 1993–. ISSN 1330–2604.
- The Lacanian review. SALECL, Renata (član uredniškega sveta). Paris: New Lacanian school, 2016–. ISSN 2494–825X.
- Law, culture and the humanities: a publication of the Association for the study of law, culture and humanities. SALECL, Renata (član uredniškega odbora). London: Hodder, 2005–. ISSN 1743–8721.
- Manet. ŠUGMAN STUBBS, Katja (član uredniškega odbora). Ljubljana: Ljubljana. Littera scripta manet. ISSN 1854–2301, ISSN 1854–228X.
- Masaryk University journal law and technology. ZAVRŠNIK, Aleš (član uredniškega odbora). [Online ed.]. Brno: Masaryk University, Faculty of Law. ISSN 1802–5951.
- New formations. SALECL, Renata (član uredniškega sveta). London: Lawrence & Wishart, 1987–. ISSN 0950–2378.
- New Journal of European Criminal Law. ŠUGMAN STUBBS, Katja (član uredniškega odbora). Mortsel: Intersentia, 2009–. ISSN 2032–2844.
- Problemy Prawa Karnego. AMBROŽ, Matjaž (član uredniškega odbora). Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. ISSN 2353–9712.
- Revija za kriminalistiko in kriminologijo. AMBROŽ, Matjaž (član uredniškega odbora), ARNEŽ, Jasmina (član uredniškega odbora), FILIPČIČ, Katja (član uredniškega odbora), JAGER, Matjaž (član uredniškega odbora), KANDUČ, Zoran (član uredniškega odbora), MIHELJ PLESNIČAR, Mojca (član uredniškega odbora), ZAVRŠNIK, Aleš (član uredniškega odbora). Ljubljana: Republiški sekretariat za notranje zadeve Republike Slovenije, 1959–Ljubljana: Republiški sekretariat za notranje zadeve Republike Slovenije, 1959–1992Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 1992–. ISSN 0034–690X.
- Savoirs et clinique: revue de psychanalyse. SALECL, Renata (član uredniškega sveta). Ramonville–Saint–Agne: Ed. Eres. ISSN 1634–3298.
- Varstvoslovje. KANDUČ, Zoran (član uredniškega odbora). Ljubljana: Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, 2010–. ISSN 2232–2981.
- Zagrebačka pravna revija: Elektronički časopis poslijediplomskih studija Pravnog fakulteta Sveučilišta u

Zagrebu. ŠUGMAN STUBBS, Katja (član uredniškega odbora). Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2012–. ISSN 1848–6118.

– Zbornik znanstvenih razprav. MIHELJ PLESNIČAR, Mojca (član uredniškega odbora). [Tiskana izd.]. Ljubljana: Pravna fakulteta, 1991–. ISSN 1854–3839

Recenzije monografij

- Meško, Gorazd (urednik), Hacin, Rok (urednik). Zoran KANDUČ (recenzent), Peter Umek (recenzent). 10. nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: mirna, varna in inkluzivna družba ter varnost v lokalnih skupnostih: [konferenčni zbornik: 20. november 2024, Kočevje, Slovenija]. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. II, 162 str., ilustr. ISBN 978–961–286–913–7.
- Meško, Gorazd, Eman, Katja, Modic, Maja, Hacin, Rok, Aleš ZAVRŠNIK (recenzent), Branko Lobnikar (recenzent), Darko Anželj (recenzent). Policijsko delo v skupnosti in partnersko zagotavljanje varnosti v lokalnih skupnostih. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, 2024. 1 spletni vir (1 datoteka PDF (III, 240 str.)), ilustr. ISBN 978–961–286–851–2, ISBN 978–961–286–852–9.
- Zombory, Katarzyna (urednik), Szilágyi, János Ede (urednik). Miha HAFNER (recenzent). Shielding Europe with the common security and defence policy: the EU Legal framework for the development of an innovative European defence industry in times of a changing global security environment. Miskolc: Budapest: Central European Academic Publishing: = CEA Publishing, 2024. 839 str., ilustr. Studies of the Central European Professors' Network. ISBN 978–615–6474–63–6. ISSN 2786–2518.
- Hribar, Maša. Katja ŠUGMAN STUBBS (recenzent), Mojca MIHELJ PLESNIČAR (recenzent). Položaj oškodovanca v slovenskem kazenskem postopku. 1. natis. Ljubljana: Lexpera, GV založba, 2024. 417 str. Zbirka Scientia iustitia, 37. ISBN 978–961–247–534–5.
- Korošec, Damjan, Zgaga Markelj, Sabina, Žepič, Vid. Katja FILIPČIČ (recenzent), Janez Kranjc (recenzent). Spolno kazensko pravo: od starega veka do današnjega kazenskopravnega obvladovanja spolnosti. 1. natis. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije, 2024. 899 str., ilustr. ISBN 978–961–204–730–6.
- Meško, Gorazd (urednik), Kutnjak Ivković, Sanja (urednik), Hacin, Rok (urednik). Zoran KANDUČ (recenzent), Matt Bowden (recenzent). The UN Sustainable Development Goals and provision of security, responses to crime and security threats, and fair criminal justice systems. 1st ed. Maribor: University of Maribor, University Press; Ljubljana: University of Maribor, Faculty of Criminal Justice and Security, 2024. 1 spletni vir (1 datoteka PDF (III, 402 str.)), ilustr. ISBN 978–961–286–883–3.

– Meško, Gorazd (urednik), Eman, Katja (urednik). Zoran KANDUČ (recenzent), Darko Anželj (recenzent). Varnost v lokalnih skupnostih – multidisciplinarne perspektive. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, 2024. 1 spletni vir (1 datoteka PDF (III, 356 str.)), ilustr. ISBN 978–961–286–875–8, ISBN 978–961–286–876–5.

Recenzije člankov v znanstvenih revijah

– Archiv für Kriminologie. ZAVRŠNIK, Aleš (recenzent). Lübeck: Schmidt–Römhild. ISSN 0003–9225.

– Cyberspace conference ... ZAVRŠNIK, Aleš (recenzent). Brno: Ústav práva a technologií, [2003–].

– European journal of criminology: journal of the European Society of Criminology. MIHELJ PLESNIČAR, Mojca (recenzent). London: Sage, 2004–. ISSN 1477–3708.

– European journal on criminal policy and research. ZAVRŠNIK, Aleš (recenzent). Amsterdam; New York: Kugler, 1993–. ISSN 0928–1371.

– Hrvatski ljetopis za kaznene znanosti i praksu. JAGER, Matjaž (recenzent). Zagreb: Hrvatsko udruženje za kaznene znanosti i praksu: = Croatian Association of Criminal Sciences and Practice, 2016–. ISSN 2459–6531.

– International journal for court administration. MIHELJ PLESNIČAR, Mojca (recenzent). Louisville, Kentucky: International Association for Court Administration. ISSN 2156–7964.

– International journal of law, crime and justice. ARNEŽ, Jasmina (recenzent). Amsterdam [etc.]: Elsevier, 2008–. ISSN 1756–0616.

– International journal of performance arts and digital media. ZAVRŠNIK, Aleš (recenzent 2022–). Bristol [England]: Intellect, cop. 2005–. ISSN 1479–4713.

– Masaryk University journal law and technology. ZAVRŠNIK, Aleš (recenzent). [Online ed.]. Brno: Masaryk University, Faculty of Law. ISSN 1802–5951.

– PloS one. HAWLINA, Hana (recenzent). San Francisco (CA): Public Library of Science, 2006–. ISSN 1932–6203.

– Politics and governance. HAWLINA, Hana (recenzent). Lisboa: Cogitatio Press, 2014–. ISSN 2183–2463.

– Pravni letopis ...: zbornik Inštituta za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani. JAGER, Matjaž (recenzent). Ljubljana: Inštitut za primerjalno pravo, 2008–, Ljubljana: Lexpera, 2018–. ISSN 1855–5861.

– Pravniki: revija za pravno teorijo in prakso. JAGER, Matjaž (recenzent). [Tiskana izd.]. Ljubljana: Zveza društev pravnikov Slovenije, 1953–. ISSN 0032–6976.

– Revija za kriminalistiko in kriminologijo. AMBROŽ, Matjaž (recenzent), ARNEŽ, Jasmina (recenzent), BERTOK, Eva (recenzent), ČUFAR, Kristina (recenzent), HAFNER, Miha (recenzent), KANDUČ, Zoran (recenzent), MIHELJ

PLESNIČAR, Mojca (recenzent), ŠARF, Pika (recenzent). Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Policija, 1992–. ISSN 0034–690X.

– Security dialogue. ZAVRŠNIK, Aleš (recenzent). London: Sage Publications, 1992–. ISSN 0967–0106.

– Surveillance & society. ZAVRŠNIK, Aleš (recenzent). Newcastle upon Tyne: Surveillance & Society.; United Kingdom: Surveillance Studies Network. ISSN 1477–7487.

– Teorija in praksa: revija za družbena vprašanja. ARNEŽ, Jasmina (recenzent). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, 1992–. ISSN 0040–3598.

– Theoretical criminology: an international journal. ZAVRŠNIK, Aleš (recenzent). London: Sage, 1997–. ISSN 1362–4806.

– Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. AMBROŽ, Matjaž (recenzent). Rijeka: Pravni fakultet Sveučilišta, 1991–. ISSN 1330–349X.

Zbrala in uredila Špela Velikonja

Literatura

1. Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti. (2024). *Uradni list RS*, (27/24).
2. Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID). (2021, 2023, 2024, 2025). *Uradni list RS*, (186/21, 40/23, 102/24, 40/25).
3. Zakon o zavodih (ZZ). (1991, 1996). *Uradni list RS*, (12/91, 8/96).

Delo Katedre za kriminalistiko in Katedre za kriminologijo na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru v letu 2024

1 O Katedri za kriminalistiko in Katedri za kriminologijo

Obe katedri pokrivata področja, ki jih obravnava Revija za kriminalistiko in kriminologijo, in sta osrednji pri preučevanju družbenega nadzorstva v sodobni družbi z aplikativnih in teoretskih vidikov. Člani in članice Katedre za kriminalistiko in Katedre kriminologijo se ukvarjajo s pedagoškim delom in raziskovanjem različnih tem s področja kriminalistike in kriminologije, od preiskovanja kriminalitete, policijske dejavnosti, kazenskega pravosodja, kriminologije, viktimologije, kriminalitetne in kaznovalne politike, penologije, preprečevanja kriminalitete, kriminalistične taktike, kriminalistične metodike, kriminalistične tehnike, kriminalistične strategije, kriminalističnoobveščevalne dejavnosti in forenzičnih znanosti. Cilj raziskovalnih aktivnosti, ki jih izvajajo raziskovalci obeh kateder, je razvijati nove ter preverjati že uveljavljene teorije in spoznanja, prispevati k razvoju kriminologije in kriminalistike ter s svojo dejavnostjo in mednarodno vpetostjo raziskovalcev ohranjati visok ugled in prepoznavnost Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru (v nadaljnjem besedilu: UM FVV) v Sloveniji in mednarodnem prostoru.

2 Člani Katedre za kriminalistiko in Katedre za kriminologijo

V Katedri za kriminalistiko je v letu 2024 delovalo enajst sodelavcev (štirje člani, pet zunanjih članov in dva strokovnjaka iz prakse – direktor Uprave kriminalistične policije in predsednik Društva kriminalistov Slovenije), v Katedri za kriminologijo pa pet sodelavcev (pet članov). Iz pregleda raziskovalne dejavnosti je razvidna raziskovalna dejavnost članov obeh kateder. Hkrati vsi raziskovalci prevzemajo tudi druge vodstvene, predstavniške in članske funkcije na ravni fakultete in širše v nacionalnem ter mednarodnem prostoru, s čimer zagotavljajo svojo vpetost v akademsko in strokovno okolje.

Raziskovalci redno vključujejo študente v raziskovalne projekte. V letu 2024 je bilo v raziskovalne in druge projekte, ki so jih izvajali raziskovalci kateder za kriminalistiko in kriminologijo, vključenih dvajset študentov.

Dosežki raziskovalcev se odražajo tudi v prejetih nagradah in priznanjih. dr. Gorazd Meško je 21. marca 2024 za izjemni prispevek k razvoju mednarodnega kazenskega pravosodja prejel nagrado Gerhard O. W. Mueller. Nagrado mu

je podarilo združenje Academy of Criminal Justice Sciences. dr. Rok Hacin je 5. septembra 2024 za izjemno recenzentsko delo za revijo *Policing: An International Journal* v letu 2024 prejel nagrado Outstanding Reviewer Award, ki se podeljuje v sklopu Emerald Literati Awards 2024. V letu 2024 je prejel tudi Priznanje Univerze v Mariboru za znanstvenoraziskovalno, umetniško in izobraževalno delo.

3 Raziskovalno delo članov kateder za kriminalistiko in kriminologijo

Skupno so raziskovalci na UM FVV v okviru kateder za kriminalistiko in kriminologijo v letu 2024 izvajali osem projektov.¹ V letu 2024 so sodelovali v eni programski skupini:

– Varnost v lokalnih skupnostih – primerjava ruralnih in urbanih okolij (projekt št. P5–0397; vodja programske skupine: Gorazd MEŠKO; raziskovalci: Igor BERNIK, Aleš BUČAR RUČMAN, Bojan DOBOVŠEK, Miha DVOJMOČ, Katja EMAN, Vanja Ida ERČULJ, Benjamin FLANDER, Rok HACIN, Branko LOBNIKAR, Maja MODIC, Kaja PRISLAN MIHELIČ, Andrej SOTLAR, Bojan TIČAR in mladi raziskovalki Iza KOKORAVEC POVH ter Natalija ŽARN; tehniki: Barbara Erjavec, Aleksander Podlogar in Bernarda TOMINC; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS); trajanje projekta: 1. 1. 2019–31. 12. 2024).

V letu 2024 so raziskovalci sodelovali v treh ciljnih raziskovalnih projektih:

– Policijsko delo v skupnosti (projekt št. V5–2286; vodja: Gorazd MEŠKO; raziskovalci: Katja EMAN, Rok HACIN, Maja MODIC; financer: ARIS in Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije; trajanje projekta: 1. 10. 2022–30. 9. 2024);

– Tveganja zaradi okoljskih in naravnih nesreč na območjih delovanja Slovenske vojske (projekt št. V1–2372; vodja: Boštjan Pokorny (Fakulteta za varstvo okolja Velenje); vodja na FVV: Katja EMAN; raziskovalci na UM FVV: Gorazd MEŠKO; financer: ARIS in Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije; trajanje projekta: 1. 10. 2023–30. 9. 2025);

¹ Mednarodni projekti so navedeni v poglavju o mednarodnem znanstvenem sodelovanju članov kateder za kriminalistiko in kriminologijo v letu 2024.

– Krepitev strokovnega znanja in veščin policistov in policistk na področju izvajanja preventivnih aktivnosti v lokalnem in šolskem okolju s poudarkom na preventivi pred uporabo psihoaktivnih snovi ter vzpostavljanje in krepitev sodelovanja Policije s ključnimi deležniki v lokalni skupnosti (projekt št. V5–2316; vodja Maja MODIČ; raziskovalci: Miha DVOJMOČ, Tinkara PAVŠIČ MREVLJE, Boštjan SLAK, Andrej SOTLAR, Bernarda TOMINC; financer: ARIS in Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije; trajanje projekta: 1. 10. 2023–31. 3. 2026).

Članica Katedre za kriminalistiko je v letu 2024 sodelovala v razvojnem projektu Zelen in odporen prehod za varno in uspešno družbo (trajanje projekta: 1. 10. 2022–30. 9. 2025; financerji: Evropska unija in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije iz sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost; vodja: Maja MODIČ; raziskovalci: Igor BERNIK, Miha DVOJMOČ, Danijela FRANGEŽ, Blaž MARKELJ, Anže MIHELICH, Kaja PRISLAN MIHELICH, Andrej SOTLAR, Bernarda TOMINC, Simon VRHOVEC).

Na Katedri za kriminalistiko od leta 2017 pod okriljem Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU izdelujejo Kriminalistični terminološki slovar. Člani delovne skupine so bili v letu 2024: dr. Mojca ŽAGAR KARER, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, dr. Danijela FRANGEŽ, Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru, dr. Katja DROBNIČ, Nacionalni forenzični laboratorij, dr. Boštjan SLAK, Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru, Neža MIKLIČ, Policijska akademija, Mirjam KLINE, Vrhovno državno tožilstvo, spec. Andrej GERJEVIČ, Nacionalni forenzični laboratorij, in Špela OMAHEN REGOVC, Služba za prevajanje in lektoriranje ter informacijsko-knjižnično dejavnost Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije.

4 Mednarodno znanstveno sodelovanje članov kateder za kriminalistiko in kriminologijo v letu 2024

Raziskovalci na UM FVV v okviru kateder za kriminalistiko in kriminologijo so v letu 2024 sodelovali v treh mednarodnih projektih:

– International Self-Report Delinquency Study 4 – ISRD4 (vodja projekta na UM FVV: Gorazd MEŠKO; mlada raziskovalka: Iza KOKORAVEC POVH; vsi sodelujoči: <https://isrdstudy.org/isrd-4/>; financer za Slovenijo: ARIS; trajanje projekta: 1. 1. 2020–31. 12. 2024).

– Joint eStories: Journeys from Fear to Fair (Erasmus+ KA2) (koordinator projekta: LAUREA University of Applied

Sciences; vodja: Tiina Wikström; vodja projekta na UM FVV: Danijela FRANGEŽ; raziskovalci na UM FVV: Monika KLUN, Iza KOKORAVEC POVH; druge sodelujoče institucije: INCOMA, Španija; CESIE, Italija; UC Limburg, Belgija; European Migrant Platform, Belgija; financer: Evropska komisija; trajanje projekta: 31. 12. 2022–30. 12. 2025).

– With Knowledge against Bullying (Erasmus+ KA2) (vodja projekta na UM FVV: Aleš Bučar Ručman; raziskovalci: Vanja Ida ERČULJ, Danijela FRANGEŽ, Gorazd MEŠKO, Tinkara PAVŠIČ MREVLJE, Iza KOKORAVEC POVH; financer: Evropska komisija; trajanje projekta: 1. 19. 2024–31. 8. 2027).

Dr. Gorazd Meško je v letu 2024 opravljal funkcijo mednarodnega ambasadorja Britanskega kriminološkega združenja. Dr. Rok Hacin je opravljal funkcijo regionalnega koordinatorja za jugovzhodno Evropo v okviru raziskovalne skupine, odgovorne za pripravo European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics. Dr. Danijela Frangež je bila vključena v Europolovo platformo strokovnjakov s področja spolnega izkoriščanja.

5 Organiziranje znanstvenih sestankov, seminarjev in konferenc²

UM FVV je 11. aprila 2024 v sodelovanju z American Slovenian Education Foundation (ASEF) organizirala Slovensko-ameriški hibridni akademski simpozij: Cilji trajnostnega razvoja in zagotavljanje varnosti – misli globalno, rešuj lokalno. Namen dogodka je bil predstaviti poglede strokovnjakov na zagotavljanje varnosti v sodobni družbi s poudarkom na upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja.

UM FVV je 17. aprila 2024 v sodelovanju z Društvom kriminalistov Slovenije organizirala tradicionalni aprilski posvet s področja odkrivanja, preiskovanja in dokazovanja kaznivih dejanj z naslovom Zbiranje digitalnih dokazov in njihova veljavnost v kazenskih postopkih: kriminalistični in kazenskopравни vidiki. Na dogodku so sodelovali strokovnjaki iz Ustavnega sodišča Republike Slovenije, Višjega sodišča v Ljubljani, Specializiranega državnega tožilstva, Uprave kriminalistične policije, Policijske uprave Ljubljana ter zasebnega sektorja, ki so razpravljali o teoretičnih izhodiščih in praktičnih izzivih, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

UM FVV je 20. novembra 2024 organizirala deseto nacionalno konferenco o varnosti v lokalnih skupnostih z naslovom: Mirna, varna in inkluzivna družba ter varnost v lokal-

² Navedeni so zgolj dogodki, v katerih so sodelovali člani Katedre za kriminalistiko in/ali Katedre za kriminologijo.

nih skupnostih, ki je potekala v prostorih Kulturnega centra Kočevje (KCK). Konferenca je bila organizirana v sodelovanju z Občino Kočevje ob podpori Skupnosti občin Slovenije in Agencije za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost. Dogodek je bil namenjen predstavitvi dobrih praks, aktualnih tem in raziskovalnih dejavnosti s poudarkom na inkluzivni družbi in varnosti v lokalnih skupnostih.

6 Udeležba članov kateder za kriminalistiko in kriminologijo na znanstvenih in strokovnih dogodkih v letu 2024³

Sledi pregled sodelovanj članov Katedre za kriminalistiko in Katedre za kriminologijo na mednarodnih in nacionalnih znanstvenih in strokovnih dogodkih, upoštevajoč zapise v osebni bibliografiji raziskovalcev.⁴

Bojan Dobovšek

– DOBOVŠEK, Bojan. Finančna kriminaliteta: prispevek na seminarju Varo finančno poslovanje v digitalni dobi, 5.–7. feb. 2024, Ljubljana.

Katja Eman

– EMAN, Katja, CAR, Saša, IVANČIČ, Damir, BAGARI, Dejan. Sedem desetletij reševanja varnostnih izzivov, povezanih z Romi v Pomurju. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), HACIN, Rok (ur.). 10. nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: mirna, varna in inkluzivna družba ter varnost v lokalnih skupnostih: [konferenčni zbornik: 20. november 2024, Kočevje, Slovenija]. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. str. 21–29.

– GRČAR, Silvo, EMAN, Katja. Etiology of the environmental crime caused by the armed forces. V: 24th annual conference of the European society of criminology: 11–14 September 2024, Criminology goes East: EUROCRIM2024. European Society of Criminology, 2024. str. 183.

– EMAN, Katja, MEŠKO, Gorazd, AL SAYEGH PETKOVŠEK, Samar, POKORNY, Boštjan, PETRIČ, Metka, RAVBAR, Nataša. Mirnodobne dejavnosti oboroženih sil in vplivi na okolje v Sloveniji. V: MODIC, Maja (ur.), et al.

25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 33.

– GRČAR, Silvo, SOTLAR, Andrej, EMAN, Katja. Ekološka kriminaliteta oboroženih sil – preliminarni rezultati empirične raziskave. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 40.

– EMAN, Katja, BABIČ, Sandra, CAR, Saša. Ali nasilje v družini v Pomurju spreminja svoje oblike? V: SLAVINEC, Mitja (ur.), CAJNKO, Petra (ur.). Pričakovana življenjska doba v Pomurju: 22. znanstvena konferenca Pomurska akademija Pomurju: 29. in 30. november 2024, Alma Mater Europaea – ECM, Lendavska ulica 9, Murska Sobota. Združenje Pomurska akademsko znanstvena unija, 2024. str. 14.

– BULOVEC, Tinkara, EMAN, Katja. Pomembnost posredovanja navzočih ob zaznavi spolnega nasilja na območjih nočnega življenja. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 27.

– IVANČIČ, Damir, CAR, Saša, BAGARI, Dejan, EMAN, Katja. Nasilje v družini na območju Policijske uprave Murska Sobota. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 44.

Danijela Frangež

– FRANGEŽ, Danijela. Sodelovanje v Upravnem odboru Društva kriminalistov Slovenije v letu 2024.

– FRANGEŽ, Danijela. Strokovno usposabljanje kriminalistov s področja krvnih in seksualnih deliktov. 19. in 20. december 2024. Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, Uprava kriminalistične policije.

Rok Hacin

– HACIN, Rok. Značilnosti kriminalitete v občini Kočevje. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), HACIN, Rok (ur.). 10. nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: mirna, varna in inkluzivna družba ter varnost v lokalnih skupnostih: [konferenčni zbornik: 20. november 2024, Kočevje, Slovenija]. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. str. 47–58

– HACIN, Rok, MEŠKO, Gorazd. Competencies and training of prison staff: similarities and differences between groups of prison workers in Slovenia. V: MILIČEVIČ, Milena (ur.), STEVANOVIČ, Ivana (ur.), ILJIČ, Ljeposava (ur.). Proceedings of the International scientific conference »Life in prison: criminological, penological, psychological, sociological, legal, security, and medical issues«. Institute of Criminological and Sociological Research, Belgrade,

³ Pri delih v soavtorstvu med sodelavci UM FVV je delo navedeno samo pri prvem avtorju.

⁴ Glede na klasifikacijo SICRIS to vključuje: 1.08 – objavljeni znanstveni prispevek na konferenci; 1.09 – objavljeni strokovni prispevek na konferenci; 1.10 – objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci (vabljeni predavanje); 1.12 – objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci; 1.13 – objavljeni povzetek strokovnega prispevka na konferenci; 3.14 – predavanje na tuji univerzi; 3.15 – prispevek na konferenci brez natisa; 3.16 – vabljeni predavanje na konferenci brez natisa; in 3.25 – druga izvedena dela.

December 2 and 3, 2024. Institute of Criminological and Sociological Research, 2024. str. 31–55

– HACIN, Rok. European prison worker? V: MILIČEVIĆ, Milena (ur.), STEVANOVIĆ, Ivana (ur.), ILIJIC, Ljeposava (ur.). Proceedings of the International scientific conference »Life in prison: criminological, penological, psychological, sociological, legal, security, and medical issues«. Institute of Criminological and Sociological Research, Belgrade, December 2 and 3, 2024. Institute of Criminological and Sociological Research, 2024. str. 79–84.

– HACIN, Rok, MEŠKO, Gorazd. Primerjava zaznave lastne legitimnosti pri policistih in pravosodnih policistih. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 41.

– OSTERC, Zala, HACIN, Rok. Odnosi in legitimnost v Zavodu za prestajanje kazni zapora Ig. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 58.

– HACIN, Rok, MEŠKO, Gorazd. Prison officers and the willingness to use force. 2024 annual meeting theme Criminological research and education matters: people, policy, and practice in tumultuous times, San Francisco, California, Nov. 13, 2024.

– HACIN, Rok, MEŠKO, Gorazd. Femicide and COVID-19 pandemic: Examining the situation in Croatia, Hungary, Montenegro, North Macedonia, and Slovenia: presentation at the 24th Annual Conference of the European Society of Criminology, Bucharest, Romania, from 11 to 14 September 2024.

– TRANDAFIR, Andra-Roxana, NITU, Daniel, FEUERBACH, Lea, HACIN, Rok. Mapping the penological landscape of the Balkans: Discussion at the 24th Annual Conference of the European Society of Criminology, Bucharest, Romania, from 11 to 14 September 2024.

– HACIN, Rok, MEŠKO, Gorazd. The Yugoslav legacy: Penal policies of Slovenia, Croatia, and Serbia. 61st ACJS Annual Meeting, Chicago, Mar. 19–23, 2024.

Monika Klun

– KLUN, Monika, FRANGEŽ, Danijela. Značilnosti in kriminalistični vidiki prostitucije kot oblike trgovine z ljudmi v Sloveniji. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana.

Iza Kokoravec Povh

– KOKORAVEC POVH, Iza, MEŠKO, Gorazd. Preprečevanje mladoletniškega prestopništva: vpliv varovalnih dejavnikov v ruralnih in urbanih okoljih. V: MEŠKO,

Gorazd (ur.), HACIN, Rok (ur.). 10. nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: mirna, varna in inkluzivna družba ter varnost v lokalnih skupnostih: [konferenčni zbornik: 20. november 2024, Kočevje, Slovenija]. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. str. 141–149.

– KOKORAVEC POVH, Iza, MEŠKO, Gorazd. Vpliv dejavnikov tveganja na mladoletniško prestopništvo: primerjalna analiza urbane in ruralne mladine. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 51.

– KOKORAVEC POVH, Iza, HAEN MARSHALL, Ineke, MEŠKO, Gorazd. Exploring demographic dynamics: Rural-urban contrasts in delinquency and victimization patterns on ISRD4 data in Slovenia. 24th Annual Conference of the European Society of Criminology, Bucharest, Romania, from 11 to 14 September 2024.

Gorazd Meško

– MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. Pilotska študija o preventivnih ukrepih zoper kriminaliteto v Kočevju in Beli krajini – primerjava med romskim in drugim lokalnim prebivalstvom. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), HACIN, Rok (ur.). 10. nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: mirna, varna in inkluzivna družba ter varnost v lokalnih skupnostih: [konferenčni zbornik: 20. november 2024, Kočevje, Slovenija]. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. str. 59–67

– MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. Namesto uvodnika: programska skupina Varnost v lokalnih skupnostih (2019–2024) – mednarodni in nacionalni znanstveni in profesionalni vpliv. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), HACIN, Rok (ur.). 10. nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: mirna, varna in inkluzivna družba ter varnost v lokalnih skupnostih: [konferenčni zbornik: 20. november 2024, Kočevje, Slovenija]. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. str. 1–9.

– MEŠKO, Gorazd. The future of the police: lecture at the Leiden University, The Hague, The Netherlands.

– MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. How we perceived them: invariance hypothesis and police legitimacy. 2024 annual meeting theme Criminological research and education matters: People, policy, and practice in tumultuous times, San Francisco, California, Nov. 13, 2024.

– MEŠKO, Gorazd. Importance of the comparative criminology and criminal justice studies for better security. Slovenian American hybrid academic symposium Sustainable development goals and provision of safety and security – think globally, solve locally, 11th April 2024.

– MEŠKO, Gorazd, ŽARN, Natalija. Izlaganje o projekatima i aktivnostima Fakulteta sigurnosnih znanosti na področju lokalne sigurnosti. Pripremna aktivnost za organizacija

Okroglog stola »Rad policije u manjinskim zajednicama – naglasak na romske zajednice«, Čakovec, 29. 2. 2024.

– MEŠKO, Gorazd. Legitimacy of criminal justice research in Slovenia. Stockholm Criminology Symposium, Stockholm, 12th June 2024.

– MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. Local safety and security in rural and urban communities in Slovenia. 61st ACJS Annual Meeting, Chicago, Mar. 19–23, 2024.

– ELEFALK, Kjell, HJERTQVIST, Pertronella, TRULSSON, Mats, STAHMANN, Kristin, TYLER, Tom R., MEŠKO, Gorazd. The local safety measurement system – strategic studies for local policing. Stockholm Criminology Symposium, Stockholm, 11th June 2024.

– MEŠKO, Gorazd. Opening session: The conference agenda. Niagara Conference on Workplace Mobbing, Niagara University, Niagara Falls, New York, USA, July 22, 2024.

– OSTERC, Zala, MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. Relations and quality of life in prison: A longitudinal study in women prison. 24th Annual Conference of the European Society of Criminology, Bucharest, Romania, from 11 to 14 September 2024.

– MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. What drives them?: The antecedents of police officers' pro-organizational behaviour. 24th Annual Conference of the European Society of Criminology, Bucharest, Romania, from 11 to 14 September 2024.

– MEŠKO, Gorazd, ŽARN, Natalija. Rad policije u manjinskim zajednicama – naglasak na romske zajednice. Policijska akademija »Prvi hrvatski redarstvenik«, Zagreb, 18. 4. 2024.

Boštjan Slak

– MODIC, Maja, DVOJMOČ, Miha, PAVŠIČ MREVLJE, Tinkara, SLAK, Boštjan, SOTLAR, Andrej, TOMINC, Bernarda. Preventivno delo policije na področju uporabe psihoaktivnih snovi v lokalnem in šolskem okolju – predstavitev projekta. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 57.

– SLAK, Boštjan, REDNAK, Taja, DVOJMOČ, Miha, TIČAR, Bojan, ERČULJ, Vanja. (Ne)varnost na upravnih enotah v Sloveniji – preliminarne ugotovitve. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Ljubljana: Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 65.

– SLAK, Boštjan. Strokovno usposabljanje kriminalistov s področja krvnih in seksualnih deliktov. 19. in 20. december 2024. Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, Uprava kriminalistične policije.

Natalija Žarn

– ŽARN, Natalija, MEŠKO, Gorazd. Pregled viktimizacijskih študij po svetu. V: MODIC, Maja (ur.), et al. 25. dnevi varstvoslovja, Portorož, 12. in 13. junij 2024: zbornik povzetkov. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, Fakulteta za varnostne vede, 2024. str. 76.

7 Bibliografija članov kateder za kriminalistiko in kriminologijo v letu 2024⁵

Člani Katedre za kriminalistiko so v letu 2024 zbrali skupno 271,05 znanstvene in strokovne točke (področje družboslovje) s skupno A1 oceno 0,83. Objavili so devet znanstvenih člankov in drugih del ter sedem monografij in drugih zaključnih del. Obenem so bili mentorji pri sedmih magistrskih delih in štirinajstih diplomskih delih ter uredniki pri treh in recenzenti pri šestih revijah oziroma drugih publikacijah.

Člani Katedre za kriminologijo so v letu 2024 zbrali skupno 1548,52 znanstvene in strokovne točke (področje družboslovje) s skupno A1 oceno 5,42. Objavili so 20 znanstvenih člankov in drugih del ter štiri monografije in druga zaključna dela. Obenem so bili mentorji pri devetih magistrskih delih in 39 diplomskih delih ter uredniki pri 23 in recenzenti pri 40 revijah oziroma drugih publikacijah.

V nadaljevanju so predstavljene osebne bibliografije posameznih raziskovalcev po kategorijah: članki in drugi sestavni deli,⁶ monografije in druga zaključna dela,⁷ intervju,⁸ men-

⁵ Pri delih v soavtorstvu med sodelavci UM FVV je delo navedeno samo pri prvem avtorju. Zaradi tega je bila pri pregledu osebne bibliografije izločena mlada raziskovalka Natalija Žarn, saj so njena dela razvidna iz pregleda pri drugih raziskovalcih.

⁶ Glede na klasifikacijo SICRIS to vključuje: 1.01 – izvorni znanstveni članek, 1.02 – pregledni znanstveni članek, 1.03 – drugi znanstveni članek, 1.04 – strokovni članek, 1.05 – poljudni članek; 1.16 – samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji; in 1.26 – znanstveni sestavek v slovarju, enciklopediji, leksikonu.

⁷ Glede na klasifikacijo SICRIS to vključuje: 2.01 – znanstvena monografija; 2.03 – univerzitetni, visokošolski ali višješolski učbenik z recenzijo; 2.06 – slovar, enciklopedija, leksikon, priložnik, atlas, zemljevid; 2.08 – doktorska disertacija; 2.12 – končno poročilo o rezultatih raziskav; 2.20 – zaključna znanstvena zbirka raziskovalnih podatkov; ne pa tudi 2.05 – drugo učno gradivo; 2.13 – elaborat, predstudija, študija; 2.15 – izvedensko mnenje, arbitražna odločba; in 2.16 – umetniško delo.

⁸ Glede na klasifikacijo SICRIS to vključuje: 1.22 – intervju; 2.19 – radijska ali televizijska oddaja, podcast, intervju, novinarska konferenca; in 3.11 – radijski ali TV dogodek in kategoriji intervjuvanec.

torstvo pri doktorskih disertacijah, mentorstvo pri magistrskih delih, druga izvedena dela, uredništvo, recenzent.

Bojan Dobovšek

Članki in drugi sestavni deli:

- PREMRL, Peter, DOBOVŠEK, Bojan, SLAK, Boštjan. Down the banking hole: Investigating the case of Slovenian banks. *Intersections*. 2024, let. 10, št. 2, str. 56–73.
- FEDRAN, Jasna, BREN, Matevž, AŽMAN, Brane, DOBOVŠEK, Bojan. Načrt integritete kot odraz integritete organizacij v Sloveniji. *Varstvoslovje*. 8. okt. 2024, let. 26, str. 1–19.

Mentorstvo pri magistrskih delih:

- Arnšek, Tjaša. Digitalizacija javnih naročil in korupcijska tveganja.
- Resnik, Metka. Javno dostopni podatki o turistih in kreiranje prihodnjih politik o turizmu.
- Bohinc, Blaž. Organizirana kriminaliteta na Japonskem.
- Bajrami, Blerta. Socialni inženiring na internetu.
- Pajnikher, Bojana. Turizem in kriminaliteta v Španiji.

Druga izvedena dela:

- DOBOVŠEK, Bojan. Izzivi na področju zagotavljanja pravnih vidikov informacijske varnosti v organizacijskih okoljih: sodelovanje na okrogli mizi na 5. konferenci prava informacijske varnosti, Portorož, 9. maj 2024.

Uredništvo:

- Revija za bezbednost: stručni časopis o korupciji i organizovanom kriminalu in *Varstvoslovje*.

Katja Eman

Članki in drugi sestavni deli:

- EMAN, Katja, IVANČIĆ, Damir, BAGARI, Dejan. Policijsko delo v skupnosti na območju Policijske uprave Murska Sobota – z roko v roki za varen vsakdan. *Anali PAZU HD*. 2024, let. 10, št. 1/2, str. 3–21.
- EMAN, Katja, IVANČIĆ, Damir, BAGARI, Dejan. Intertwined rural and urban policing in the local communities of the Pomurje region in Slovenia. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*. 2024, let. 47, št. 3, str. 482–494.
- GRČAR, Silvo, SOTLAR, Andrej, EMAN, Katja. Okoljski vidik civilno-vojaških razmerij: priložnosti in izzivi za Slovensko vojsko. *Sodobni vojaški izzivi: znanstveno-strokovna publikacija Slovenske vojske*. 2024, 26, št. 3, str. 51–73.
- GRČAR, Silvo, SOTLAR, Andrej, EMAN, Katja. Ekološka ozaveščenost pripadnikov Slovenske vojske: samozaznavanje kot izhodišče za krepitev okoljskega vidika civilno-vojaških razmerij. *Sodobni vojaški izzivi: znanstveno-*

-strokovna publikacija Slovenske vojske. dec. 2024, let. 26, št. 4, str. 29–57.

- EMAN, Katja, MEŠKO, Gorazd, DOBOVŠEK, Bojan. Human trafficking in Slovenia: Contemporary issues. V: RODRIGUES, Anabela Miranda (ur.), GUIA, Maria João (ur.). *New forms of human trafficking: Global south highlights and local contexts on sexual and labor exploitation*. Springer, cop. 2024. str. 217–237.

- BULOVEC, Tinkara, EMAN, Katja. Sexual violence and its prevention in nightlife venues through the lenses of the United Nations Sustainable Development Goals – A case study in Ljubljana. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), KUTNJAK IVKOVIĆ, Sanja (ur.), HACIN, Rok (ur.). *The UN Sustainable Development Goals and provision of security, responses to crime and security threats, and fair criminal justice systems*. University of Maribor, University Press, Faculty of Criminal Justice and Security, 2024. str. 35–65.

Mentorstvo pri magistrskih delih:

- Glavendekič, Ranko. Preiskovanje zavarovalniških goljufij na avtomobilskem področju.
- Zorman Puher, Anja. Spolno nasilje nad otroki in mladostniki v obdobju interneta in socialnih omrežij.
- Ponikvar, Lovro. Vojska in ogrožanje okolja.
- Kapelj, Noemi. Vpliv podnebnih sprememb na varnost svetovne populacije.

Uredništvo:

- Revija za kriminalistiko in kriminologijo.
- *Varstvoslovje*.

Recenzent:

- Cogent Economics & Finance, *European Journal on Criminal Policy and Research*, *Journal of Infrastructure, Policy and Development*, *Policing & Society*, *Revija za kriminalistiko in kriminologijo* in *Varstvoslovje*.

Danijela Frangež

Članki in drugi sestavni deli:

- BULOVEC, Tinkara, ZUPANC, Tomaž, FRANGEŽ, Danijela. Kriminalistični in sodnomedicinski vidiki samomora z ostrim predmetom. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*. apr.-jun. 2024, let. 75, št. 2, str. 97–112.

Monografije in druga zaključena dela:

- FRANGEŽ, Danijela, Andrea Davidović, Klara Hostnik, Nejc Kotnik, Monika Klun. *National report for WP2*. Ljubljana: [s. n.], 2024. Projekt: Erasmus+ Joint eStories: Journeys from Fear to Fair [JeS], sofinancer: Evropska unija.
- FRANGEŽ, Danijela. *Victimization and trafficking in human: [Joint report]*. Ljubljana: [s. n.], 2024. Projekt:

Erasmus+ Joint eStories: Journeys from Fear to Fair [JeS], so-financer: Evropska unija.

– ČOP, Jure, ČREPINŠEK, Zalika, FLAJŠMAN, Marko, GRČMAN, Helena, KACJAN-MARŠIČ, Nina, KOCJAN AČKO, Darja, MIHELIC, Rok, POGAČAR, Tjaša, RUSJAN, Denis, TRDAN, Stanislav, USENIK, Valentina, VERBIČ, Janko, VIDRIH, Matej, HLEBŠ, Sonja, JAKOVLJEVIČ, Miroljub, KACIN, Alan, KOŠČAK TIVADAR, Blanka, KOVAČIČ, Tine, PANTAR, Barbara, SLAKAN J., Branka, ŠČEPANOVIČ, Darija, ANŽUR, Suzana, AŽBE, Tomaž, BEDRAČ, Hilda, JAZBEC, Rajko, JERAJ, Julij, KRAMER STAJNKO, Janja, PETRIČEK, Saša, STRMOLE, Neža, TOMAZIN, Marko, ZIBELNIK, Marko, ŽAGAR, Boštjan, KOCJANČIČ, Ana, PODBEVŠEK, Katarina, TOPORIŠIČ, Tomaž, TROHA, Gašper, BOBNAR, Tatjana, DROBNIČ, Katja, FRANGEŽ, Danijela, KLINE, Mirjam, MIKLIČ, Neža, OMAHEN, Špela, SLAK, Boštjan, BOHAK, Ciril, BOROVIČ, Mladen, HOČEVAR, Tomaž, HÖLBL, Marko, JELENC, David, KOHEK, Štefan, LESAR, Žiga, MAROLT, Matija, MIHELIC, Jurij, ROBIČ, Borut, SKOČAJ, Danijel, SLIVNIK, Boštjan, STRNAD, Damjan, ŠTER, Branko, ČANŽEK MAJHENIČ, Andreja, DOVČ, Peter, HOLCMAN, Antonija, KAVČIČ, Stane, KERMAUNER, Ajda, KUNEJ, Tanja, OSTERC, Jože, MALOVRH, Špela, PIRMAN, Tatjana, POTOČNIK, Klemen, SIARD, Nataša, SIMČIČ, Mojca, TERČIČ, Dušan, ŽGUR, Silvester, et al., ATELŠEK, Simon (glavni urednik), FAJFAR, Tanja (glavni urednik), JEMEC TOMAZIN, Mateja (glavni urednik), OMAN, Jera (glavni urednik), TROJAR, Mitja (glavni urednik), ŽAGAR KARER, Mojca (glavni urednik). Terminološki slovarji 2023. 1. e-izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2024.

Druga izvedena dela:

– FRANGEŽ, Danijela. Poučevanje v multisenzornem prostoru: predstavitev posterja na dogodku Zelen in odporen prehod za varno in uspešno družbo: predstavitev projekta in posterjev, 12. 6. 2024, Portorož. Projekt: Zelen in odporen prehod za varno in uspešno družbo; financer: Evropska unija; Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport iz sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost (NOO – Načrt za okrevanje in odpornost).

Uredništvo:

– Revija za kriminalistiko in kriminologijo.

Recenzent:

– Journal of Human Trafficking, Journal of Infrastructure, Policy and Development, Policija i sigurnost, Revija za kriminalistiko in kriminologijo in Varstvoslovje.

Rok Hacin

Članki in drugi sestavni deli:

– HACIN, Rok, MEŠKO, Gorazd. Self-legitimacy of pri-

son workers and treatment of correctional clients: A study in Slovenian prisons. Criminal Justice and Behavior. Jan. 2024, let. 51, št. 1, str. 86–106.

– HACIN, Rok, MEŠKO, Gorazd. The comparative study of prison officers' self-legitimacy and the use of force: Slovenian experience in different periods. European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice. 24 Dec. 2024, let. 32, št. 4, str. 316–341.

– HACIN, Rok, MEŠKO, Gorazd. Femicide and COVID-19 pandemic: Examining the situation in Croatia, Hungary, Montenegro, North Macedonia, and Slovenia. Journal of Contemporary Criminal Justice. 2024, let. 40, št. 2, str. 364–381.

– OSTERC, Zala, HACIN, Rok. Legitimnost in odnosi v zaporskem okolju: študija v ženskem zaporu na Igu v letih 2015 in 2023. Teorija in praksa: revija za družbena vprašanja. 2024, let. 61, št. 3, str. 649–667.

– HACIN, Rok, MEŠKO, Gorazd. Samozaznava legitimnosti policistov: longitudinalna študija v Sloveniji. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), EMAN, Katja (ur.). Varnost v lokalnih skupnostih – multidisciplinarne perspektive. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. str. 173–197.

Monografije in druga zaključena dela:

– LOBNIKAR, Branko, HACIN, Rok, BUČAR-RUČMAN, Aleš, ERJAVEC, Barbara, ERCULJ, Vanja, PRIMC, Teja, MARKELJ, Blaž, TOMINC, Bernarda, CIGOLE, Hana, PAVLOVIČ, Tia. Samoevalvacijsko poročilo za študijsko leto 2022/23. Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, Fakulteta za varnostne vede, 2024. 110 str.

Mentorstvo pri magistrskih delih:

– Rupnik, Manca: Poročanje medijev o zavodih za prestopanje kazni zapora v Sloveniji.

Uredništvo:

– European Journal of Criminology.
– Revija za kriminalistiko in kriminologijo.

Recenzent:

– European Journal of Criminology, International Criminology, International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice, Journal of Qualitative Criminal Justice and Criminology, Policing: An International Journal of Police Strategies & Management, Temida in Varstvoslovje.

Monika Klun

Članki in drugi sestavni deli:

– KLUN, Monika, FRANGEŽ, Danijela. Kriminalistični vidiki trgovine z ljudmi v Sloveniji: sistematični pregled empiričnih raziskav. Revija za kriminalistiko in kriminologijo. jul.–sept. 2024, let. 75, št. 3, str. 199–215.

Intervju:

- KLUN, Monika (intervjuvanec). Krutost nasilja odraslih otrok nad starši. Ljubljana: Radio Ognjišče, 2024. Življenje išče pot.
- KLUN, Monika (intervjuvanec). Rešitve za preprečevanje skritih oblik nasilja odraslih otrok nad starejšimi. Ljubljana: Radio Ognjišče, 2024.
- KLUN, Monika (intervjuvanec). Vzgoja mladostnikov, ki ne morejo živeti v primarni družini. Ljubljana: Radio Ognjišče, 2024. Življenje išče pot.

Iza Kokoravec Povh

Članki in drugi sestavni deli:

- KOKORAVEC POVH, Iza, HAEN MARSHALL, Ineke, MEŠKO, Gorazd. Comparing rural and urban juvenile delinquency in Slovenia: testing for Situational Action Theory. *Victims & Offenders*. 2024.
- KOKORAVEC POVH, Iza, MEŠKO, Gorazd, HAEN MARSHALL, Ineke. Demographic variations in self-reported delinquency and victimisation amongst juveniles in Ljubljana. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), KUTNJAK IVKOVIČ, Sanja (ur.), HACIN, Rok (ur.). *The UN Sustainable Development Goals and provision of security, responses to crime and security threats, and fair criminal justice systems*. University of Maribor, University Press, Faculty of Criminal Justice and Security, 2024. str. 123–155.
- KOKORAVEC POVH, Iza. Prestopništvo in viktimizacije mladoletnikov iz ruralnih okolij – rezultati slovenske študije ISRD4. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), EMAN, Katja (ur.). *Varnost v lokalnih skupnostih - multidisciplinarne perspektive*. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. str. 141–170.

Recenzent:

- Revija za kriminalistiko in kriminologijo.

Gorazd Meško

Članki in drugi sestavni deli:

- TRAJTENBERG, N., FOSSATI, Stephen, DIAZ, C., NIVETTE, Amy E., AGUILAR, R., AHVEN, A., ANDRADE, L., AMRAM, S., ARIEL, Barak, AROSEMENA BURBANO, M. J., MEŠKO, Gorazd, et al. The heterogeneous effects of COVID-19 lockdowns on crime across the world. *Crime Science*. 22 Aug. 2024, let. 13, art. 22, str. 1–12.
- MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. Police legitimacy in urban, suburban and rural settings: a study in Slovenia. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*. 2024, let. 47, št. 3, str. 509–525.
- MEŠKO, Gorazd. Editorial: Comparative, translational, applied and public criminology – A brief reflection. *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*. 26 Dec. 2024, let. 32, št. 4, str. 273–289.

– MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. Legitimacy and relations in Slovene prisons: views of female and male prisoner. V: ČOPIČ, Sanja (ur.), BATRIČEVIČ, Ana (ur.). *Prison environment: A female perspective*. Institute of Criminological and Sociological Research, 2024. str. 105–121.

– MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. Stavovi zatvorenika i zatvorskih radnika o zatvorskoj supkulturi u Sloveniji. V: LJUBIČIČ, Milana M. (ur.), IGNJATOVIČ, Đorđe (ur.). *Sociologija zatvaranja: izbor tekstova*. Dosijski studio, 2024. str. 158–176.

– MEŠKO, Gorazd, KUTNJAK IVKOVIČ, Sanja, HACIN, Rok. The United Nations Sustainable Development Goals, criminology and criminal justice. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), KUTNJAK IVKOVIČ, Sanja (ur.), HACIN, Rok (ur.). *The UN Sustainable Development Goals and provision of security, responses to crime and security threats, and fair criminal justice systems*. University of Maribor, University Press, Faculty of Criminal Justice and Security, 2024. str. 5–32.

– MEŠKO, Gorazd, ŽARN, Natalija. Raziskovanje na področju varnosti v lokalnih skupnostih. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), EMAN, Katja (ur.). *Varnost v lokalnih skupnostih – multidisciplinarne perspektive*. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. str. 9–38.

Monografije in druga zaključena dela:

– MEŠKO, Gorazd, EMAN, Katja, MODIC, Maja, HACIN, Rok. *Policijsko delo v skupnosti in partnersko zagotavljanje varnosti v lokalnih skupnostih*. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. III, 240 str.

– MEŠKO, Gorazd (avtor, vodja projekta), EMAN, Katja, MODIC, Maja, HACIN, Rok. *Ciljni raziskovalni projekt Policijsko delo v skupnosti (številka V5-2286, 2022–2024): (policijsko delo v skupnosti, zagotavljanje varnosti v lokalnih skupnostih ter pogledi policistov in predstavnikov lokalnih skupnosti na varnost v lokalnih okoljih)*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, 2024. 226 str.

– MEŠKO, Gorazd, HACIN, Rok. *Legitimnost in samozaznava legitimnosti v zavodih za prestajanje kazni zapora v Sloveniji*, 2016. Fakulteta za družbene vede, Arhiv družboslovnih podatkov, 2024.

– MEŠKO, Gorazd, EMAN, Katja, HACIN, Rok, BERNIK, Igor (sodelavec pri raziskavi), BUČAR-RUČMAN, Aleš (sodelavec pri raziskavi), FLANDER, Benjamin (sodelavec pri raziskavi), LOBNIKAR, Branko (sodelavec pri raziskavi), MODIC, Maja (sodelavec pri raziskavi), PRISLAN MIHELIČ, Kaja (sodelavec pri raziskavi), SOTLAR, Andrej (sodelavec pri raziskavi), TIČAR, Bojan (sodelavec pri raziskavi). *Varnost v lokalnih skupnostih*, 2017. Fakulteta za družbene vede, Arhiv družboslovnih podatkov, 2024.

Intervju:

- MEŠKO, Gorazd (intervjuvanec). Interview with Dr. Gorazd Meško. *The Korean Criminologist*. Oct. 2024, let. 14, št. 2, str. 11–14.

Mentorstvo pri magistrskih delih:

- Purgaj, Bojan: Ekološka kriminaliteta na Ptujskem.
- Smerdel, Sara: Medvrstniško nasilje v osnovni šoli.
- Vodopivec, Tilen: Sodobna policijska dejavnost.
- Lesar, Pia: Zlorabe, ki jih omogoča tehnologija, in spletna podpora žrtvam.

Uredništvo:

- MEŠKO, Gorazd (urednik), HACIN, Rok (urednik). 10. nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: mirna, varna in inkluzivna družba ter varnost v lokalnih skupnostih: [konferenčni zbornik: 20. november 2024, Kočevje, Slovenija]. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. II, 162 str.
- MEŠKO, Gorazd (urednik), KUTNJAK IVKOVIČ, Sanja (urednik), HACIN, Rok (urednik). The UN Sustainable Development Goals and provision of security, responses to crime and security threats, and fair criminal justice systems. University of Maribor, University Press, Faculty of Criminal Justice and Security, 2024, 402 str.
- MEŠKO, Gorazd (urednik), EMAN, Katja (urednik). Varnost v lokalnih skupnostih - multidisciplinarne perspektive. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024, 356 str.
- Archiwum Kryminologii.
- Criminal Justice and Behavior.
- European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice.
- European Journal of Probation.
- European Journal on Criminal Policy and Research.
- International Journal of Criminal Justice Sciences.
- International Journal of Social Inquiry.
- Policija i sigurnost.
- Policing: An International Journal of Police Strategies & Management (član uredniškega odbora in gostujoče uredništvo tematske številke o ruralni policijski dejavnosti v sodobni družbi).
- Revija za kriminalistiko in kriminologijo.
- Temida.

Recenzent:

- TIČAR, Bojan, TIČAR, Maša. General features of public law - Slovenian perspectives. 1st ed. University of Maribor, University Press; Faculty of Criminal Justice and Security, 2024.
- KANDUČ, Zoran (urednik). Odklonsko, nepravo in zlo(činsko) v krizi neoliberalnega kapitalizma in zahodnega imperializma: razprave ob sedemdesetletnici Inštituta za kriminologijo pri Pravni fakulteti. Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 2024. 380 str.
- Archiwum Kryminologii, Białostockie Studia Prawnicze, Crime Science, Crime, Law and Social Change: An International Journal, Criminal Justice and Behavior, Criminology & Criminal Justice, Criminology, Discover

Global Society, Discover Psychology, East European Politics and Societies, European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice, European Journal of Criminology, International Criminal Justice Review, International Criminology, International Journal of Sociology, Journal of Applied Security Research, Journal of Forensic Psychology Research and Practice, Journal of Trust Research, Oxford Research Encyclopedias, Criminology and Criminal Justice, Political Psychology, Pravni zapisi, Pravniki: revija za pravno teorijo in prakso, Revija za sociologijo: sociološki tromjesečnik, Social Indicators Research, Social Sciences, The International Journal of Intelligence and Counterintelligence, The Police Journal in Whiteness and Education.

Boštjan Slak

Članki in drugi sestavni deli:

- SLAK, Boštjan, DOBOVŠEK, Bojan. Do conventional organised crime groups in Slovenia prefer a rural or urban environment. *Varstvoslovje*. 10. dec. 2024, let. 26, str. 1–32.

Monografije in druga zaključena dela:

- PRISLAN MIHELIČ, Kaja, MODIC, Maja, LOBNIKAR, Branko, SLAK, Boštjan, MIHELIČ, Anže. Ko se srečata znanje in odločanje: pristopi k ocenjevanju varnostnih tveganj. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. II, 228 str.

Mentorstvo pri magistrskih delih:

- Loknar, Maja. Korupcija v slovenskem zdravstvu – analiza poročil Računskega sodišča.
- Kostanjevec, Katja. Problematika pranja denarja v podjetjih v Sloveniji.

Recenzent:

- Revija za kriminalistiko in kriminologijo.

8 Pedagoško delo članov kateder za kriminalistiko in kriminologijo v letu 2024

Bojan Dobovšek, redni profesor, je predaval pri predmetih Organizirana kriminaliteta, Gospodarska kriminaliteta, Transnacionalna kriminaliteta in Kriminaliteta belih ovratnikov. V okviru programa Erasmus+ je predaval tujim študentom pri predmetu Organised Crime.

Katja Eman, izredna profesorica, je predavala in izvedla vaje pri predmetih Ekološka kriminologija z elementi varstva okolja, Varnostni sistemi in mednarodne varnostne integracije, Kriminaliteta belih ovratnikov ter Kriminologija in viktimologija. Pri predmetih Gospodarska kriminaliteta, Varnost v lokalnih skupnostih in Viktimologija je izvedla vaje.

V okviru programa Erasmus+ je predavala tujim študentom pri predmetih White Collar Crime in Green Criminology and Environmental Justice.

Danijela Frangež, izredna profesorica, je predavala pri predmetih Kriminalistika, Kriminalistična metodika, Preiskovanje izbranih oblik kriminalitete in Oblikovanje strategije preiskovanja kriminalitete. V okviru programa Erasmus+ je predavala tujim študentom pri predmetih Criminal Investigation in Development of Crime Investigation Strategy.

Rok Hacin, izredni profesor, je predaval pri predmetu Izbrane teme iz penologije. Pri predmetih Penologija, Kriminologija in kriminalitetna politika in Osnove kriminologije s penologijo je izvedel predavanja in vaje. Pri predmetu Kriminologija in viktimologija je izvedel vaje.

Monika Klun, asistentka, je izvajala vaje pri predmetih Kriminalistična metodika in Oblikovanje strategije preiskovanja kriminalitete.

Iza Kokoravec Povh, asistentka, je izvajala vaje pri predmetih Kriminalistika, Kriminalistična taktika in tehnika in Preiskovanje izbranih oblik kriminalitete.

Gorazd Meško, redni profesor, je predaval pri predmetih Osnove kriminologije s penologijo, Kriminologija in viktimologija, Kriminologija in kriminalitetna politika, Viktimologija in Varnost v lokalnih skupnostih. V okviru programa Erasmus+ je predaval tujim študentom pri predmetih Penology, Criminology and Victimology, Local Safety and Security in Criminology and Crime Control Policy.

Boštjan Slak, docent, je predaval pri predmetih Kriminalistika, Gospodarska kriminaliteta ter Oblikovanje strategije preiskovanja kriminalitete, predaval in izvajal vaje pri predmetih Kriminalistična taktika in tehnika ter Kriminalističnoobveščevalna dejavnost in kriminalistična strategija ter izvajal vaje pri predmetih Organizirana kriminaliteta in Transnacionalna kriminaliteta.

Zbrala in uredila Rok Hacin in Iza Kokoravec Povh